

Lietuva susirūpinusi dėl galimos Baltijos šalių okupacijos

Vilnius-Maskva, spalio 2 d. (AGEP) — Rusijos politologų postringavimai apie galimą Baltijos šalių okupaciją gali tapti oficialia Kremliaus politika, perspėja Vilniaus diplomatai.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) pareigūnai susirūpinę pastarųjų Rusijos politikos reikšmės, kad Maskva tebeturi Baltijos šalių okupavimo scenarijų, kuris gali būti siejamas su jų priėmimu į NATO.

„Baltijos šalių įjungimas į Atlanto sąjungą dabar išprovokuotų griežtą Rusijos reakciją, kuri galėtų pasireikšti šių šalių okupavimu“, pirmadienį pareiškė rusų politologas Viktor Kremenjuk.

Pasak aukšto Lietuvos URM pareigūno, „aišku, kad tokie variantai egzistuoja ir, matyt, pasiūlymų forma patenka į Rusijos valstybines institucijas“. Vilnius nuogastauja, kad „susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, neoficiali politologo nuomonė gali tapti ir oficialia“.

„Tai tik sustiprina Baltijos valstybių motyvą siekti tik-

rosios narystės Europos ir Transatlantinės saugumo organizacijoje“, sakė Lietuvos diplomatai.

Lietuvos ambasados Maskvoje patarėjas Petras Zapolskas trečiadienį susitiko su Viktor Kremenjuk išsiaiškinti jo pareiškimų apie galimą okupaciją pagrįstumo.

Rusų politologas diplomata užtikrino esąs įsitikinęs, kad Baltijos šalių okupacija yra neįmanoma valdant dabartiniams Rusijos vadovams, tačiau, jo vertinimu, „pasikeitus jėgų išsidėstymui, taip galėtų atsitikti“.

JAV ir Kanados instituto direktoriaus pavaduotojas Viktor Kremenjuk mano, kad Maskva dar neturi nuoseklios politikos Baltijos atžvilgiu, ir jos formavimas, Rusijai vystantis pagal „juodąjį scenarijų“, gali pakrypti agresyvia linkme.

Tačiau V. Kremenjuk įsitikinęs, kad tai būtų pražūtinga ir pačios Rusijos valstybiniais interesams.

Būtingė — ne ekologinių, o politinių ginčų objektas

Vilnius, spalio 2 d. (AGEP) — Visi Latvijos žaliųjų ir vyriausybės atstovų išpuoliai prieš naftos terminalo statybą Būtingėje yra „gryna politika, nieko bendra neturinti su ekologija“, teigia Lietuvos Aplinkos apsaugos ministerijos (AAM) sekretorius Rapolas Liuzinas.

Antradienį Lietuvos vyriausybė pasiekė Latvijos aplinkosaugos klubo laiškas, kuriame teigiama, kad Lietuvos vyriausybė neva pažeidė tarptautinės teisės normas, neinformavusi Latvijos vyriausybės apie naftos terminalo statybos Būtingėje projektą ir reikalaujama atsisakyti visų naftos gavybos darbų atviroje jūroje, kol neatlikta nepriklausoma tarptautinė ekspertizė.

Advokatas atsisakė ginti „Jedinstvo“ vadą

Vilnius, spalio 2 d. (AGEP) — Valerijaus Ivanovo pagedautas advokatas iš Sankt Peterburgo atsisakė ginti buvusį prosovietinės organizacijos „Jedinstvo“ vadovą.

Baudžiamąją bylą generalinė prokuratūra iškėlė remdamasi 1991 m. sausio 13-ąją žuvusios Loretos Asanavičiūtės motinos pareiškimu. Moteris piktnaudžiavo V. Ivanovo pareiškimu, jog visos Sausio 13-osios aukos yra lietuvių falsifikacija.

Praėjusią savaitę V. Ivanovas du kartus buvo atvykęs apklaustas. Jis atsisakė paslybės pasiūlyto advokato paslaugų ir paprasė iškviesti vienos Sankt Peterburgo advokatų kontorės teisininką. Parengtinį tardymą byloje atliekanti Vilniaus tardymo valdyba raštu kreipėsi į V. Ivanovo nurodytą teisininką ir antradienį gavo jo raštišką atsisakymą ginti prosovietinės organizacijos vadovą.

Dar šią savaitę V. Ivanovą ketinama iškviesti apklausti. Jis dar turi teisę nurodyti savo pagedaujamą gynėją, ir jeigu to nepadarys per penkias dienas, turės tenkintis valstybės jam paskirtu advokatu.

Komentuodamas laišką, AAM sekretorius korespondentui trečiadienį sakė, kad latvių kaltinimai ir reikalavimai yra visiškai nepagrįsti.

„Visiškai aišku, kad prisidengdamos aplinkosauga, komercinės latvių struktūros siekia sužlugdyti naftos terminalo statybą“, sako R. Liuzinas. Pasak jo, naftos prekeivoms turbūt neparanku, kad Būtingė leis Lietuvai pirkti ir eksportuoti į Vakarų net 8 mln. tonų Rusijos naftos per metus.

Ekologinių požiūriu latviai jokių pretenzijų reikšti negali, teigė AAM sekretorius. Pasak jo, ekspertų išvadose pažymima, kad „poveikio jūros aplinkai, statant ir eksploatuojant terminalą, nebus“.

R. Liuzinas teigia, kad naftos terminalo statybą Būtingėje būtent ir nulėmė ne tiek ekonominis, kiek socialinis ir ekologinis aspektai. Projekto gamtos sauginės dalies ekspertizę atliko Norvegijos jūrinės pramonės centras „Det Norske Veritas Industri AS“, kuris pripažino, kad projektas yra patikimas. Atsakant apie tai informavo ir Latvijos specialistus. Be to, inžinierinius ir seisminius tyrimus stovyvietėje taip pat atliko latvių įmonės „Unicon“ specialistai.

R. Liuzinas taip pat pažymi, kad apie Lietuvos aplinkosaugininkų sprendimą dėl eksporto importo naftos terminalo buvo informuota Helsinkio komisija, ir visos Konvencijos šalys, taip pat ir Latvija.

Kadangi informacijos pateikimo forma konvencijoje nenumatyta, o Latvijos pusę papildomos informacijos nereikalavo, Lietuva 1993 m. Palangos pasitarimą, kuriame dalyvavo ir Latvija, aplinkos apsaugos ministro vadovaujama latvių delegacija, supranta kaip Konvencijos reikalavimų įgyvendinimą.

„Mes nieko neslepėme ir pasirodė suteikti visą informaciją, kai tik kolegos iš Latvijos pareikalavo, tik jie nieko

Lietuvos Krikščionių demokratų partijos remėjai iš Amerikos praėjusią savaitę lankėsi Lietuvoje, kur susitiko su šios partijos nariais, kandidatais į būsimąjį Lietuvos Seimą, kalbėjęsi su paprastais žmonėmis, aiškindami partijos programą, ateities planus. Rinkiminių partijos kampaniją Amerikos lietuviai parėmė ne tik moraliai, bet ir finansiškai.

Nuotr.: (iš kairės) Jonas Pabedinskas ir Pranas Povilaitis, Krikščionių demokratų partijos remėjai iš Amerikos, kalbasi su vilniečiais — (trečia iš kairės) „Apžvalgos“ laikraščio redaktorė Viktorija Škiudaitė, (iš dešinės) LKDP ir Seimo nariu Petru Algirdu Miškinu ir kandidatu į Seimą R. Miškinyte.

Antano Tumėno nuotr.

P. Gylys Lietuvos diplomatijos pasiekimus vertina teigiamai

Vilnius, spalio 2 d. (AGEP) — Šį mėnesį planuojama pasirašyti dar tris Lietuvos laisvosios prekybos sutartis — su Slovėnija, Čekija ir Slovakija. Apie tai trečiadienį spaudos konferencijoje Seime informavo Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Per pastaruosius ketverius metus, pasak P. Gylio, Lietuva pasirašė 282 tarptautines sutartis. Iš 99 ekonominių sutarčių ir susitarimų, anot ministro, 64 jau įsigaliojusios.

Laisvosios prekybos sutarčių pasirašymas iš esmės pakeitė, pasak P. Gylio, Lietuvos prekybos geografiją. Prieš 6 metus 95 proc. prekybos vyko, jo duomenimis, su buvusios Sovietų Sąjungos respublikomis, šiuo metu tai sudaro tik 40 proc.

Pernai Lietuvos užsienio prekybos apimtys išaugo 32,4 proc. Šiuo metu, P. Gylio nuomone, reikėtų pasvarstyti, koks turėtų būti tinkamiausias Lietuvos prekybos santykis tarp Rytų ir Vakarų. Su NVS šalimis geriausias variantas būtų, pasak P. Gylio, didžiausio palankumo prekyboje, o ne laisvosios prekybos sutarčių sudarymas.

Užsienio reikalų ministras sakė, kad Lietuva yra pasirašiusi taip pat 27 investicijų skatini-

mo ir apsaugos sutartis, iš kurių dar 10 neratifikavotų dėl įvairių kliūčių, išskylančių kitose valstybėse. Veikia, anot jo, 9 iš 11 pasirašytų pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir valdymo klaidų išvengimo sutarčių, 31 ir 42 prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo sutarčių.

Kalbėdamas apie užsienio politiką, ministras Povilas Gylys sakė, kad šiuo metu veikia 25 Lietuvos ambasados užsienio valstybėse, 6 misijos prie tarptautinių organizacijų, 9 konsulatų, 40 garbės konsulų. 1992 m. pabaigoje buvo 15 Lietuvos ambasadų, 4 misijos ir 1 konsulas.

Latvijai pateiktas kompromisinis Lietuvos siūlymas

Vilnius, spalio 2 d. (Elta) — Aklavietėje atsidūrusias Lietuvos ir Latvijos derybas dėl jūros sienos galėtų atnaujinti dar vienas aukšto lygio susitikimas, kurį tikimasi netrukus surengti tuo atveju, jeigu kaimyninė šalis „konstruktyviai įvertins“ Lietuvos pateiktus siūlymus.

Šiuos kompromisinius siūlymus pateikė su Latvijos premjeru Andriū Škele trečiadienį telefonu kalbėjęs Lietuvos ministras pirmininkas Mindaugas Stankevičius.

Manoma, kad šis susitikimas galėtų būti surengtas po vienos ar dviejų savaičių — kai kon-

krečius Lietuvos pasiūlymus įvertins Latvijos ekspertai.

Pasibaigus pokalbiui su Latvijos premjeru, Mindaugas Stankevičius teigė, kad Lietuvos vyriausybė ir derybų delegacija „gerai supranta nepavydėtiną padėtį“, kurioje atsidūrė kaimyninė šalis.

Mindaugas Stankevičius yra pareiškęs, kad Lietuvos derybininkai elgiasi teisingai, nes, remdamiesi 1982 metų JTO Jūrų teisės konvencija, pirmiausia siekia susitarti dėl sienos. „Tik po to mes galėsime svarstyti ekonomines problemas“, teigė premjeras.

Likviduojamos geležinkelio avarijos pasekmės

Vilnius, spalio 1 d. (Elta) — Dėl Klaipėdos prieimi dalyvų, geležinkelio stotyje „Draugystė“, įvykusios avarijos gali prireikti pakeisti užterštą žemę maždaug 30 metrų spinduliu. Tai vienas iš galimų avarijos pada-

— „Brazauskui mes iššūkį kietos demokratijos šauklys“. Tokiu pavadinimu „Lietuvos rytis“ spalio 3 d. spausdinamas pokalbis su Lietuvos vyskupų konferencijos Katalikų radijo „Mažoji studija“ įkūrėju ir vadovu Vaidotu Žuku, kuris viešai pasiskelbė, jog kels savo kandidatūrą į Lietuvos prezidentus ir pradės formuoti savo komandą. Tokį apsisprendimą jis motyvuoja tuo, kad jam „nusibodo šitas chaosas“. Jis sako esąs kietos demokratijos šalininkas, „nes dabartinė yra skysta“.

rinių likvidavimo variantų. Pirmadienį „Draugystės“ stotyje iš prakiurusios cisternos ant žemės išbėgo apie 2-3 tonas anglies disulfido. Penkiolikos centimetrų įtrūkimas po poros valandų buvo užtaisytas. Nelaimės metu pūtė gana stiprus vėjas, smarkiai lijo, ir sunkesnis už vandenį anglies disulfidas susigėrė į žemę. Visoje geležinkelio teritorijoje yra sausinimo sistema, ir lietaus vanduo kartu su nuodijama medžiaga turėtų patekti į lietaus valymo įrenginius, kur ji būtų surinkta. Tokiu atveju žemės paviršinio sluoksnio keisti nereikėtų.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centras jau naktį po įvykio pateikė avarijos židinio tyrimo rezultatus. Pavojingo žmogui aplinkos užterštumo nenustatyta. Antradienį „Draugystės“

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

JAV Kongresas priėmė rezoliuciją, kurioje paragino Rusiją kuo greičiau pradėti Rusijos ir Moldovos sutartimi numatytą Rusijos išvedimą iš Moldovos.

Rusijos Saugumo tarybos sekretorius Aleksandr Lebed laikraščio „Literaturnaja gazeta“ redakcijoje žurnalistams pasakė, kad „Rusija turėtų priešpastatyti NATO sąjungos plėtrai — mes turime surūdijusias, tačiau raketas“. Pokalbyje Rusijos saugumo vadovas taip pat pasakė, kad Maskva privalo suteikti finansinę ir moralinę pagalbą kovojančioms su talibais jėgoms Afganistane. Pasak jo talibai sieks prisijungti Tadžikistaną ir Uzbekistaną.

Rusijos Saugumo tarybos spaudos tarnyba paneigė laikraščiose platinamus tvirtinimus, esą Rusija moka atlyginimus Baltarusijos pasienio ir priešlėktuvinės gynybos tarnyboms. Vienas iš tokių, kurie skleidė panašius tvirtinimus, buvo ir Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka.

Londonė Didžiosios Britanijos valstybės ministras Nicholas Bonsor patikino Lietuvos ambasadorių Justą Paleckį, kad Baltijos valstybės NATO du-rų lygiai taip pat liks atviros ir po pirmo NATO plėtros etapo.

Rusijos naftos bendrovė „Jukos“ panorą įsigyti 10 procentų Klaipėdos naftos terminalo akcijų mainais už metinio 2-3 milijonų tonų Rusijos naftos eksporto per terminalą garantijas.

Čekijoje atidaryta karo akademija pagal NATO standartus.

Liubliana. Slovėnijos ministras pirmininkas Janez Drnovsek pareiškė, kad jo šalis bus tarp pirmųjų valstybių kurios bus priimtos į NATO. Tai Drnovsek buvo patvirtinta JAV, kur jis buvo nuvykęs pasisakyti JT Generalinėje Asamblėjoje.

Slovėnijos naujienų agentūra STA pranešė, kad Drnovsek pareiškė tikis, jog Rusijos prieštaravimai dėl NATO išplėtimo neturės įtakos sąjungos sprendimui dėl pirmos naujų narių grupės, kuriai greičiausiai bus priskirtos Lenkija, Čekija, Vengrija ir Slovėnija, priėmimo. Pasak Drnovsek, Slovėnija dėl šalies politinio bei ekonominio stabilumo ir vakarietiško šalies demokratijos standartų turi galimybę būti tarp šalių, kurios bus priimtos į NATO pirmame išplėtimo etape.

Rusijos Dūmos deputatas Vladimir Žirinovskij spaudos konferencijoje pasiūlė pakeisti Rusijos įstatymus ir įteisinti daugpatystę.

Lietuvos kariai išvyko į Bosniją

Vilnius, spalio 1 d. (Elta) — Maždaug pusė Baltijos taikos palaikymo bataliono (BALTBAT) Lietuvos kuopos karių trečiadienį iš Danijos išvyko į NATO taikos įgyvendinimo (IFOR) misiją Bosnijoje. Likusioji kuopos dalis ir karo nusiojta šalį išskris spalio 7-ąją.

Prieš pradėdami misiją, Lietuvos kariai daugiau kaip du mėnesius tobulinosi Danijos Viborgo poligone.

Kaip ir visi keturi Lietuvos taikdaryų būriai, BALTBAT lietuvių kuopa (LITCOY-1) misiją atliks drauge su Danijos batalionu. Lietuvos kariai bus stoties darbuotojai dirbo įprastiniu režimu.

dislokuoti maždaug toje pačioje vietoje, kur misiją atliko ketvirtasis Lietuvos taikdaryų būrys LITPLA-4. Netoli Dubojaus, esančio daugiau kaip už šimto kilometrų į šiaurę nuo Tuzlos, įsikūrusioje stovykloje lietuvių kuopa prižiūriuos kontrolės postus, patruliuos keliuose, saugos tiltus ir sandėlius.

BALTBAT Latvijos kuopa taikdaryšką misiją, drauge su Švedijos batalionu taip pat atliks Bosnijoje, o estų kuopa su norvegais dalyvaus misijoje Libane. Baigę šią misiją, visų trijų Baltijos šalių taikos palaikymo bataliono kariai nuo kito rudens misijose ketina dalyvauti savarankiškai — be Šiaurės valstybių dalinių.

KALENDORIUS

Spalio 4 d.: Šv. Pranciškus Asyžietis (1182-1226); Aura, Eivydė, Gailius.

Spalio 5 d.: Placidus, Edvinas, Galė, Upinė, Gilda, Karitina.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

OLIMPIADAI SYDNĖJUJE RUOŠIANTIS

Olimpinis ženklas

Milžiniškame Sydnėjaus mieste š.m. rugsėjo 14 d. buvo tikra olimpinė šventė. Tą dieną oficialiai buvo atidengtas 2000 metais Sydnėje vyksiančios pasaulinės olimpiados ženklas, vaizduojantis iš bumerangų sudarytą atletą, nešantį Sydnėjaus operos rūmų pavidalę olimpinę ugnį. Ženklas yra mėlynos, raudonos, auksiniai geltonos ir baltos spalvų. Stebint ministrui pirmininkui J. Howard, šios valstijos premjerui B. Carr, kitiems žymiesiems Australijoje asmenims ir tūkstantinei miniai žmonių, fajerverkams raižant padangę buvo atidengta 250,000 dol. vertės šio ženklo statula. Po oficialių atidarymo iškilnių atvirame lauke vyko puikus koncertas. Nuo tos dienos olimpinės ugnies nešėjas ženklins visus olimpinis gaminius ir bus pagrindinis olimpinės propagandos ženklas. Tikimasi, kad jis olimpiados rengėjams atneš milijonus dolerių pelno.

Gavus oficialų sutikimą 2000-ųjų metų olimpiadą rengti Sydnėje, pradžioje buvo labai nepatenkinti senieji čiabuvių gyventojai (aborigenai), kad jų nebūvo atsižvelgta. Jie Australiją laiko savo žeme, baltųjų ateivių iš jų pagrobta. Olimpiados rengėjams garantuojant, kad ir jų kultūrinė dalis bus įtraukta į olimpinis renginius, nepasitenkinimas pradeda blėsti, ypač dabar, pamačius, kad olimpiniam ženklo figūruoja bumerangas.

Su olimpiada susijusios žinios

Sumokėjus 10,000 australiškų dolerių bus duodamas auksinis olimpinis pasas su kuriuo bus galima įeiti į visas olimpinės varžybas. Šis pasas garantuos ne tik pačias geriausias vietas Sydnėjaus olimpiadoje, su juo bus galima laisvai lankytis (per ateinančius 30 metų) visuose olimpiniam stadione vykšiančiuose sportiniuose renginiuose ir už normalią kainą gauti geriausias vietas į čia būsimus koncertus ir kitus ne sportinius renginius. Pačiam tuo pasui savininkui nedalyvaujant, juo galės naudotis kitas asmuo.

Australų verslininkų grupė „AS2000“ laimėjo varžytynės pastatyti didžiausią stadioną Sydnėje, talpinantį 110,000 asmenų. Statyba kainuos 600 mln. dolerių. Po olimpiados stadionas bus sumažintas iki 80,000 asmenų talpos, kai čia bus žaidžiamos baigminės futbolo, rugby ar kitų sporto šakų varžybos. Šio stadiono atstatymui iš valstybės gauta 151 mln. dolerių. Kitos lėšos numatomos gauti iš kitų verslininkų ir iš parduotų 35,000 „auksinių“ olimpinio bilieta, kurių paklausa jau dabar nemaža. Bilietai į pagrindinius olimpinis renginius kainuos maždaug 250 dol. Šis olimpinis stadionas bus baigtas 1999 m. ir jį atidarant čia savo baigmines rungtynes žais profesionalai rugby lygos žaidėjai.

— 2000 metų olimpinį organizacinį komitetą sudaro 15 as-

menų; dauguma jų — žymūs verslininkai. Komitetui dabar vadovauja (buvęs neprofesionalų verslininkas pakeitęs) Federalinis olimpinis ministras Michael Knight. Nors šiuo metu N.S.W. valstiją valdo Darbiečių partija, o Federalinė valdžia priklauso liberalams, dėl olimpinio paskyrimo tarp šių politinių priešininkų nesantikos nėra. Mr. Knight paskyrimą priėmė ir N.S.W. valstijos premjeras, ir I.O.C. prezidentas J. A. Samaranch. Pirmoje savo spaudos konferencijoje (kurioje man, kaip spaudos ir Lietuvos olimpiniam atšakės dalyvauti) jis pareiškė, kad būsimą 2000 metų olimpiadą turės atidaryti arba šio prezidentas (jei tuo metu Australija jau bus respublika), arba esantis australas Generalinis Gubernatorius. Netrukus po to spaudoje ir surengtose mitinguose monarchijos šalininkai (ypač anglų kilmės) ėmė reikšti protestus, sakdami, kad olimpiadą atidaryti turinti pati karalienė.

— Olimpiados metu numatoma mokyklų mokiniams duoti mėnesį atostogų, kad juos vežiojančieji autobusai būtų panaudoti sportininkų ir svečių transportui.

— Australijoje, ypač Sydnėje, prieš būsimąją olimpiadą verslas ir darbo paklausa pradėjo klestėti. Paskelbus olimpinį ženklą, prasidės įvairių olimpinį gaminių gamyba. Svarbiausia tai, kad visi olimpiniai gaminiai turi būti gaminami Australijoje ir pačių australų. Nebus leidžiama įgibenti svetur gamintų olimpinį gaminių, ypač pigių, iš aplinkinių Azijos kraštų. Tai bus didelis australiškos pramonės pakilimas. Jau dabar labai pakilęs turizmas ir kelionės į Australiją.

Nors Sydnėje viešbučių daug, prieš olimpiadą bus statomi nauji; tačiau jau dabar baiminamasi, kad olimpiados metu truks apsigyvenimui vietų. Šių metų šalies ekonomijon jau įplaukė 7.3 bil. dolerių. Dabar Australija yra pasaulyje greičiausiai auganti turizmo šalis; vien tik 1995 m. Australiją aplankė 3.7 mln. turistų, čia palikdami 7 milijonus dolerių. Olimpiada ypač patenkinti statybų darbininkai. Nors anksčiau tarp šių darbininkų unijų ir darbdavių buvo susitarta, kad olimpinėse statybose nebus

Antanas Laukaitis, Lietuvos Olimpinis atšakės Sydnėjaus olimpiadai.

Hamiltono „Kovo“ ir Čikagos „Lituanicos“ moterų krepšinio komandos po gegužės 17-19 d. Wheaton, IL, vykusių 1996 m. krepšinio pirmenybių.

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“ — „VIKINGS“ 0-2

streikų, dabar vėl, garantijai patvirtinti, darbininkams prie jų jau ir taip labai gero atlyginimo, buvo pridėta priedo dar 100 dol. per savaitę. Šiuo metu prie olimpinio statybų dirba 10,000 asmenų. Darbininkų unijos garantavo, kad Sydnėje tikrai neatsitiks taip, kaip 1976 m. Montrealyje, kai prieš pat olimpiados atidarymą darbininkai sulėtino savo darbą reikalaudami algų pakėlimo. Gal dėl tų ir kitų nenumatytų reikalų. Montrealio olimpiados rengėjai dar ir dabar neišbrenda iš skolų.

Jau dabar numatoma, kad Sydnėjaus olimpiada nebus nuostolinga ir neš pelną. Vien olimpinio stadiono statymas ir verslininkų pinigų į jį įtraukimas, australų mokesčių mokėtojas sutalpė 200 mln. dol. Sudaromos sutartys su televizijos kompanijomis atneš pelno iš Japonijos 100 mln., Kanados 30 mln., P. Amerikos, Afrikos ir Azijos dar 25 mln., JAV NBC TV už Sydnėjaus olimpiadą ir 2002 žiemos olimpiadą sumokės 1.7 milijonus dolerių. Pinigai bus gaunami ir iš Europos televizijos stočių.

Turbūt pirmą kartą olimpinėje istorijoje pagrindiniai stadionai ir šalia esantieji pastatai bus apšildomi saulės energija.

— Olimpiados metu planuojama ir miesto centras ir prie olimpinio renginių neleisti privačių automobilių. Gerą miesto transportą numatoma dar labiau tobulinti ir olimpinį stadioną nutiesiant kelias linijas elektrinių traukinių ir padidinti susisiekimą vandeniu. Spaudos konferencijoje buvo pareiškta, kad olimpiados ruošimo reiklauso turi būti pamiršti asmeniniai ir partiniai nesutarimai. Visi turi dirbti sėkmingam olimpiados pravedimui. Žaidėjų ir svečių saugumas, transportas, techniniai olimpiados įrengimai, ypač spaudai ir televizijai, turi būti pirmoje vietoje, kad nepasikartotų Atlantoje buvusios klaidos. Pasauliui reikia parodyti, kad 2000 m. Sydnėjaus olimpiada bus geriausia (ko nebuvo pasakyta apie paskutinįją).

Numatoma, kad Sydnėjaus olimpiadoje dalyvaus 15,000 sportininkų, 4,000 oficialių asmenų, delegatų, federacijų vadovų ir kt. 14,000 žurnalistų ir jų pagalbininkų. Numatoma, kad į Sydnę atvyks 300,000 svečių. Jau labai intensyviai rengiami sportininkų ir svečių apsaugai 11,000 policijos, kariuomenės, ugniagesių ir saugumo darbuotojų, kurie darys viską, kad išvengtų bet kokių incidentų. Žaidynių organizacinio komiteto vienas vadovų — M. Hammerling pareiškė, kad saugumo planas vis tobulinamas ir bus bandoma olimpiniam kaimelyje ir sporto stadionuose garantuoti visišką saugumą. O dėl nemokamo atgabenimo 15,000 sportininkų — ši garantija neat-

tonas kortelės abiejų komandų žaidėjams ir fiksuoti bent 30 pražangų, nors atrodė, kad varžovai turėjo jų gauti žymiai daugiau.

Po be įvairių pasibaigusio pirmojo kėlinio, kuriame aikštės pranašumą turėjo „Vikings“, antrojo kėlinio pradžia mūsų kiam buvo nesėkminga. 5-je minutėje iš šono varžovai įmėję gana sunkų įvartį. O antrąjį jie pridėjo iš baudos, kai mūsų žaidėjas padarė tyčią, „tvorelėje“ atsirado spraga.

Pora „mirtinų“ progų turėjo ir „Lituanica“. Vieną tokių praleido Aidas Grigaliūnas, o Andrius Kasperaitis iš arti sumušė į vartų stulpą. „Lituanica“ labai trūko pakaitų, nes vėl pasirodė tik 12 žaidėjų. Labai pasigenda St. Xavier universiteto rinktinėje žaidžiančių Virgio Žuromsko ir Gyčio Kavaliausko, kurie, kaip atrodo, visą rudens sezoną negalės rungtyniauti „Lituanicoje“, o be jų laimėti prieš geresnes komandas neįmanoma. Gaila, kad patyręs žaidėjas Virgis Marčinskas nusprendė pasitenkinti žaidimu veteranų komandoje.

Rungtynėse prieš „Vikings“ žaidė: Wes Dapkus, Vytas Anskutis, Sigitas Bružys, Dainius Bučas, Sean Colwell, Aidas Grigaliūnas, Andrius Kasperaitis, Rolandas Siniakovas, Dantas Smulkys, Rolandas Urbanavičius, Sjors De Vit, Benas Puskunigis. Kaip matome, tik R. Urbanavičius ir R. Siniakovas yra iš tos „Lituanicos“ komandos, kuri laimėjo „Metropolitano“ lygos aukščiausios diviziono nugalėtojų vardą.

SEKMADIENIŲ VEL LEMONTE

siimta ir jie bus Sydnėjūn atgabenti.

Australijos sportinė vadovybė pritaria J. A. Samaranch galvojimui — peržvelgti visų olimpinį apdovanojimų sistemą. Jei būtų apdovanojamos nuo 4 iki 8 vietos, tai labai pagerintų atletų norą tapti geresniais, pakeltų žmonių pagarbą tiems sportininkams ir skatintų jiems teikti moralinę ir materialinę paramą. Dabar olimpiniai rezultatai ir atskirų rungtių konkurencija yra tokia didelė, kad pateiktas baigmėn, yra žymiai sunkesnis negu anksčiau. Todėl didesnis — iki 8-tos vietos pripažinimas būtų tų gerųjų sportininkų pripažinimas ir jų pastangų pagerbimas. Toks iki 8-ųjų vietų pripažinimas žymiai geriau išryškintų kuri valstybė ir šalis turi ne tik pačių geriausių trijų, bet bendrai šalyje esančių gerųjų sportininkų skaičių.

Lietuvos sportininkai dar turi 4 metus laiko ruoštis šiai 2000 m. olimpiadai, o mes Australijoje tikrai jų lauksime ir linkėsime daug geros sportinės ir olimpinės sėkmės.

Antanas Laukaitis
Lietuvos Olimpinis atšakės
Sydnėjaus olimpiadai

tonas kortelės abiejų komandų žaidėjams ir fiksuoti bent 30 pražangų, nors atrodė, kad varžovai turėjo jų gauti žymiai daugiau.

Po be įvairių pasibaigusio pirmojo kėlinio, kuriame aikštės pranašumą turėjo „Vikings“, antrojo kėlinio pradžia mūsų kiam buvo nesėkminga. 5-je minutėje iš šono varžovai įmėję gana sunkų įvartį. O antrąjį jie pridėjo iš baudos, kai mūsų žaidėjas padarė tyčią, „tvorelėje“ atsirado spraga.

Pora „mirtinų“ progų turėjo ir „Lituanica“. Vieną tokių praleido Aidas Grigaliūnas, o Andrius Kasperaitis iš arti sumušė į vartų stulpą. „Lituanica“ labai trūko pakaitų, nes vėl pasirodė tik 12 žaidėjų. Labai pasigenda St. Xavier universiteto rinktinėje žaidžiančių Virgio Žuromsko ir Gyčio Kavaliausko, kurie, kaip atrodo, visą rudens sezoną negalės rungtyniauti „Lituanicoje“, o be jų laimėti prieš geresnes komandas neįmanoma. Gaila, kad patyręs žaidėjas Virgis Marčinskas nusprendė pasitenkinti žaidimu veteranų komandoje.

Rungtynėse prieš „Vikings“ žaidė: Wes Dapkus, Vytas Anskutis, Sigitas Bružys, Dainius Bučas, Sean Colwell, Aidas Grigaliūnas, Andrius Kasperaitis, Rolandas Siniakovas, Dantas Smulkys, Rolandas Urbanavičius, Sjors De Vit, Benas Puskunigis. Kaip matome, tik R. Urbanavičius ir R. Siniakovas yra iš tos „Lituanicos“ komandos, kuri laimėjo „Metropolitano“ lygos aukščiausios diviziono nugalėtojų vardą.

SEKMADIENIŲ VEL LEMONTE

Sekmadienį, spalio 6 d., „Lituanicos“ futbolininkai vėl rungtyniaus Lemonte prie Lietuvos centro esančioje aikštėje. Šį kartą mūsų žaidėjas — ukrainiečiai „Lions“ vienuolike, savo laiku buvusi viena stipriųjų komandų Čikagoje, o dabar, panašiai kaip ir „Lituanica“, pergyvenanti tam tikrą krizę. Tad prieš šiuos varžovus mūsų žaidėjai gali tikėtis pergales, nors ir žaidžiant be G. Kavaliausko ir V. Žuromsko.

Reikia manyti, kad ir žiūrovų susirinkimas daugiau negu bus šis (maždaug tiek jų buvo praėjusį sekmadienį). Dabar, kai yra vietos atsistėti, tai ir publikai geriau stebėti „Lituanicos“ pasirodymus. Beje, suolus, kurie tęsiasi per visą aikštės ilgumą vienoje jos pusėje, savo lėšomis įrengė klubo valdybos narys Gediminas Bielskus. Jis taip pat padarė ir kitų aikštės ar aplinkos pagerinimų, už ką jam visa klubo valdyba, o taip pat ir žiūrovai, yra dėkingi.

ARTEJA KLUBO METINIS POKYLIS

Lapkričio 16 d. vakare Pasaulio lietuvių centro didį salę vyks metinis klubo sezono už-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

baigimo pokylis, šiemet minintis klubo 46-ąjį sukaktį. Bus skani vakarienė, oficialioji dalis, šokiai ir kt. Vietos rezervuojamos paskambinus Laimai Glavinskienei, tel. 708-323-6302.

Šiame pokilyje ir šiemet bus pagerbti klubui nusipelnę asmenys. Kas jie tokie — paskelbsime vėliau. Pernai jų buvo visos būrys, nes buvo pagerbti klubo steigėjai ir pirmininkai, kadangi praėjusieji buvo sukaktuviniai — 45-ji gyvavimo metai.

Šiemet, kaip ir jau penki metai iš eilės, yra ruošiamas apžvalginis klubo leidinėlis, kuris pasirodys prieš pat pobūvį. Jame bus reklamos, sveikinimai, aprašymai bei nuotraukos. Turintieji idomijų klubo veiklą vaizduojančių nuotraukų prašomi jas paskolinti. Medžiaga siųsti redaktoriui Edvardui Sulaičiui, 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL 60804, tel. 708-652-6825.

AUKA KLUBUI

Nuoširdus „Lituanicos“ klubo rėmėjas Vytautas Vizgirda, sužinojęs, kad ir šiemet Lietuvos fondo pelno skirstymo komisija jau trečią kartą LFK „Lituanica“ nepaskyrė prašytos paramos, atsiuntė klubui 100 dolerių su tokia pastaba:

„LF Pelną skirstymo komisija nepaskyrė „Lituanica“ nieko. Todėl aš iš savo kuklių santaupų klubui auokuo 100 dolerių, nes noriu, kad klubas geriau ir ilgiau gyvuotų!“

Klubu valdyba jam dėkoja už futbolininkų pastangų įvertinimą. Gaila, kad Lietuvos fondai sportuojantis jaunimas neberūpi.

PLAUKIMO PIRMENYBĖS TORONTE

1996 m. Š. A. baltiečių ir lietuvių plaukimo pirmenybės planuojamos 1996 m. lapkričio 24 d., sekm., Toronte. Data ir vieta dar galutinai nepatvirtinta. Detališka informacija bus vėliau. Kontaktas: Algirdas Bielskus, tel. 216-486-0889 arba Irena Smalenskienė, tel. 416-769-7040.

„CROSS-COUNTRY“ CLEVELANDE

6-sios kvietinės baltiečių ir lietuvių Cross-Country (lauko-miško) bėgimo varžybos vyks 1996 m. lapkričio 9 d., šeštadienį, Clevelande, Ohio. Varžybos vyks Lake Erie USATF distrikto 1996 m. pirmenybių rėmuose. Varžybos vykdamos vyrų, moterų ir visose prieauglio bei senjorų-veteranų klasėse. distancijos: berniukų ir mergaičių 10 m. ir jaunesnių bei 11-12 m. klasėse — 3000 m; 13-14 m. klasėje — 4000 m; 15-16 m., 17-18 m. ir visose suaugusiųjų klasėse — 5000 m.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių ir kitų baltiečių bėgikai, kės. Dalyvių skaičius neapribotas. Tolimesnė informacija bus pranešta vėliau. Sinteresuoti prašomi kreiptis į Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122. Tel. 216-486-0889. Faksas: 216-943-4485.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v. p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v. p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v. p.p.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
ISSIPLĖTUS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydymoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

SURENDER LAL, MD

Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

KAB. TEL. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

GAUJOS SINDROMO IR PAVOJINGŲ BACILŲ ŽALA

PLK. LT. JONAS UŽURKA

Nežinau, kokiais istoriniais ar moksliniais faktais remiantis, ypač paskutiniu metu per masines informacijos priemones, vis dažniau pasigirsta balsų, postringaujančių apie neigiamą lietuvio gyvenimo būdą ir jo charakterį. Kokių tikslų formuojama neigiama nuomonė apie lietuvių ir kam tai naudinga?

Mums po ilgų sovietmečio sprespaudos metų gavus galimybę susipažinti su tikra Lietuvos istorija, turi būti aišku, kad mūsų bočiai prieš daugelį amžių gyvenę dešimtis kartų didesniose plotuose, negu dabar mes gyvename, buvo narsūs, sąžiningi, drąsūs, draugiški žmonės. Prisiminkime didvyriškas kovas ir žygius kovose už lietuvių laisvę mūsų karaliaus Mindaugo, didžiųjų kunigaikščių. Netgi per patirtą carizmo ir bolševizmo sprespaudą nebuvo palaikta lietuvių, laisvės trokštančių dvasia. Ogi prisiminkime sovietmetį — ar negerbė mūsų visų „placioj Tėvynėj“. Jiems, mes lietuviai, buvome kultūringo, sąžiningo, stropaus, drausmingo žmogaus pavyzdys.

Tai kodėl dabar bandomas formuoti neigiamas lietuvių įvaizdis?

As giliai išitikinęs, kad tai daroma, todėl, kad mes nepasitikėtume vieni kitais, kad dar labiau susipriešintume. Ir tai sėkmingai daro likusios mums priešiškos struktūros per bolševikinės ideologijos persunktus, neapkenčiančius mūsų žmones. Tokiu būdu tauta ir toliau skaldoma, nuosekliai formuojamas vergo ir nepilnavertio žmogaus kompleksas mummyse.

Deja, kai kas susitaiko su šia mintimi, pasijunta nepilnaverti, praranda savo asmenybės jausmą, veržiasi į gaują.

Ar ne todėl silpnėsi žmonės, patikėję buvusių komunistų pažadais, vėl susibūrusių į didelę grupuotę, išrinko juos į valdžią. Ir ką mes pamatėme po ketverių metų? Ogi tą patį, ką po pusės amžiaus bolševikinėje sovietų sąjungoje — sužlugdyta ekonomika, išparceliuotas mūsų turas, nusiaubta gamta, nustecken-ti iki vergiškumo žmonės. Kas kaltas? Nėra kaltų. Nėra konkrečių asmenybių, pareigūnų — visų balsai dingsta it vilkų rūjės bendrame chore. Ar ne todėl

albertynai, stakvilevičiai, jau nekalbant apie ivanovus, juonienes, visockius, ir prakalbo apie lietuvių nepilnavertiškumą. Juk jų nebuvo mūsų visos tautos kovose už Nepriklausomybę nei 1989, nei 1990, nei 1991 metais. Vieni jų lūkuriauvo, kiti netgi aršiai priešinosi šiai kovai, o dar kiti tyliai, kaip ir dabar, ir kirminai graužė mus iš vidaus. O po rinkimų, nugalėjus LDDP, tuoj pat į visas valstybines struktūras sulindo buvę „pogrindyje“ partijos draugai, chebrantai, sėbrai. Puolė visa ruja mūsų, vos ant kojų atsistojusią valstybę, ištasė po kasnį, išsidalijo turtą, išvogė per bankus pinigus, netgi bandė sugriauti sukurta Lietuvos kariuomenę. Ir vis patyliukais, iš vidaus, lenininui-bolševikiniui principu — įleisti į sveiką kūną graužiančią bacilą ir graužti, graužti.

Juk Lietuvos kariuomenę, kaip ir visą valstybę, kūrė patys pasišventę, pasiaukoję valstybės patriotai. Kai jau valstybė buvo atkurta, prie jos vairo neliko beveik nė vieno atkūrėjo. Prie valdžios pripuolusi LDDP visus išgujo. Beje, ir tarpusavy po kiek laiko taip pradėjo pjautis, jog dvokiančias savo žaizdas ar besugebės užlaizyti, kol galutinai nustips.

Taigi, darant įvairius pertvarkymus, „kadru kaita“, pamažu sulindo ir į Lietuvos kariuomenę, Lietuvai niekuo teigiamai nenusipelnę, laukę „savų“ atėjimo į valdžią, buvę uolūs komunistiniai tarnai — zampolitai, jedinstvininkai, kiti pakalikai, netgi vaikai Lietuvos žmones gatvėse, aikštėse 1989 m. O dabar apsilvilo Lietuvos kario mundurus, prisigė Vytis, dideles žvaigždes. Su pasididžiavimu kalba vyresniojo brolio kalba ne tik namuose su zojomis, ninomis, bet ir viešose vietose. Ir vėl jau tiek suįžulėjo valdantieji, kad net iš kai kurių valdžios vyrų lūpų neretai, pasigirsta kaltinimo ir paniekos žodžiai „nacionalistas“. Šie žodžiai skiriami tiems, kurie kovojo ir kovoja už savo visos tautos nepriklausomybę ir nesitaikstantys su veidmainiais dabar, už garsiai išsakytas mintis, kaip išsaugoti šviesią lietuvių kalbą, sukurti patriotišką Lietuvos kariuomenę. Tai yra

sveikas nacionalizmo propagavimas. Negi už tai ir vėl reikia bausti, uždrausti apie tai net galvoti ne tai kad rašyti, šnekėti? Šie draugai, virtę paskutiniu metu bičiuliais, jie jais ir liks tik tarp savęs, savo partijoje! Tautai jie — svetimkūnis ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai. Bolševikinė ideologija, kurios nepriėmė niekas (išskyrus valkatas ir nesveikus) nepriėmė ir Lietuva, ypač sveikas jos žmonių branduolys. Tik skaudu, kad naudojamesi žmonių tolerantiškumu, apeliuodami į demokratijos dėsnius ir įstatymus, jie vis siurbia iš tautos, mūsų valstybės viską, ką gali tik savo naudai.

Kaip galima pasitikėti šia grupuote, kuri, nualinusi, į skolas įgramzdinusi kraštą, ir toliau meluoja, kad mūsų gyvenimas eina vis gėryn, gyvename vis geriau? Argi galima tikėti kai kurių karių patriotiškumu, atėjusiu jau net po pučo ne tik į Seimą patarėjais, bet ir į kariuomenės generalinio štabo vadovaujančius postus, Karo akademiją? Ir šandien matome šio darbo rezultatus: kariuomenė neturi nei ginklų, nei šaudmenų, nei valstybės gynybos planų, nei teisinių aktų, nei juridinių dokumentų.

O žmonės luošinami ir toliau morališkai — tarnausi mums turėsi viską, nebūsi ištikimu liokajumi — būsi išmestas į gatvę. Teko su vienu aukšto rango kariu kalbėti. Į klausimą, „kodėl gi tu, tamsta pulkininke, matydami šią netvarką, štabo neveikimą, nesirūpinimą valstybės saugumu, tyli“? „O ką aš padarysiu, juk turiu šeimą, vaikus!“ — atsako, nuolankiai nuleidęs galvą.

Štai tokiais tyliais metodais bandoma iš mūsų išguiti, išdidinti, garbę suprantančio, savo asmenybės vertinančio ir valstybę gerbiančio žmogaus sveiką dvasią, sunaikinti jo intelektą.

Taip vykdomas mūsų dvasios genocidas.

Štai stovi ant tilto raudonas vėliavnešys su proletaru ir tegu. Juk mūsų anūkai nematys tų stabų, jeigu nugriausime! Ir stovi šios šmėklos, silpniesiems dar iš anų laikų baime, zuikio dvasią palaikantys.

Ypač suspausta, suvaržyta inteligentija, vos begalinti nusipirkti duonos kasnį, knyga idomesnė negalinti įpirkti. Ar tai ne dvasinis genocidas? Žmonės sugebantys, norintys protauti, dirbti tautos labui užslėgti sunkios buitinės naštos. Nėra kada ramiai, laisvai mąstyti, kurti. Nėra už ką net savo kūrinį išleisti. Susirūpinę buitimi, duonos kasneliu. O senosios kartos tautos patriotai-kankiniai iš vis užmiršti — personalinės pensijos tautos genocido vykdytojams-tribams. Tremtinių, išguitų žmonių turtą, žemę, namus ligi šiol sribai, sovietų pakalikai valdo. Atseit, o kur juos dabar dėti? Ogi ten, iš kur atėjo! Geriausiu atveju. Bet didžiausią pasiūlykštėjimą sukelia ir ne tik pasiūlykštėjimą, kuomet užkabinami Lietuvos kunigaikščiai, kurie liejo kraują už mūsų valstybę, vardais pavadinti ordinais žmonėms, kurie atėjo į mūsų valstybės pareigūnų, ypač garbingų karių eiles, visiems pavojams praėjus. Tai vadinasi už ypatingus nuopelnus tėvynei. Tik mums, doriems žmonėms neaišku, už kokius nuopelnus ir kokiai tėvynei įteikiamas mūsų Lietuvos valstybės ordinas. Juk jis ne prognis suvenyras ir turi puoti Lietuvos didžiavirio krūtinę, kuria jis gynė nepriklausomybę, o ne gaujos draugo, prieteliaus, bičiulio. Tokiais būdais pritraukiami, paperkami nauji nariai į savo gaują. Ir pavyksta apmulkinti ne vieną silpnėsi dvasiškai, papirkti fiziškai, — bet užtat koks susirenka gaujos mentalitetas — todėl ir pjaunasi

ne tik tarpusavy. O ir pavyksta įleisti bjaurią nesantaikos bacilą į mūsų tautą. Ar ne todėl vėl į rinkimus, aš šiuo atveju pavadinčiau prie sotaus lovio, net vos ne trys dešimtys partijų, organizacijų veržiasi? Kam tai naudinga? Aišku, kuo didesnė ruja besiveržiančių prie lovio, tuo didesnė tikimybė susipjauti tarpusavy, sukiršinti tautą ir vėl ją valdyti it kvailių minią. Kodėl jūs nesijungėte, kaip kitos padorios partijos, prieš kelerius metus, o atskilote kasneliais nuc jų, sulipdėte iš visų pakampių naujas ir pirmyn prie lovio! Argi jums galvoje valstybė, mes rinkėjai. Jūs netgi nežinote apie ką šnekėsite Seime, neduok Dieve, vienam, kitam pakliuvus į jį.

Štai kokie baisūs, iš pirmo žvilgsnio nekalti, gaujos sindromo padariniai. Bet mes dar turime rasti savy ištermės, atsakingumo už mūsų vaikų ateitį, nepasiduoti bacilų graužimui, atskirti grūdus nuo pelų. Neturime pamiršti tų vardų, tų žmonių, kurie stovėjo prie valstybės atkūrimo vairo, kovoję už mūsų Nepriklausomybę, susiėmę už rankų stovėjo Baltijos kelyje, o ne susibūrę į gaujas, stebėjo Lietuvos laisvės kovas iš pakrūmės. Šias nusikaltėliškas gaujas ir prisiplakėlius, drąsiai pakėlę balsą, nedrebėdami dėl rytdienos, nušluokime, kad jiems ir vilties nebūtų vėl burtis. Demokratiškai. Per rinkimus.

Labai prasmingos Čekėnijos tautos himno eilutės: „Greičiau žemė iš karščio ims skeldėti be žado; Negu mes po žemę atsigulsime, garbė praradė“.

Šie žodžiai tinka mūsų tautos didžiai daugumai. Kol kas pasaulis mus žino kaip išdidžią, ryžtingą, garbingą, darbią tautą, turinčią garbingą, gilia savo istoriją. Tad ir būkime tokie.

Lietuvos partizanų globos komitetas Čikagoje. Iš kairės: Povilas Vaičekauskas, Marija Remienė, Leonas Maskaliūnas — pirmininkas, Birutė Jasaitienė ir Antanas Paužiuolis.

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

33

Prelegentas, padėkojęs už suteiktą galimybę kartu su jona viečiais pagerbti Vytauto Didįjį, prisiminė iš Jonavos išvykimo prieštą, patikindamas, jog jis per porą metų taip glaudžiai susigyveno su jona viečiais, kad šis jausmas jo širdyje gyvens per amžius. Jis kalbėjo: — Juk šioje salėje į mano gyvenimo kelionę įsijungė Danutė! — Tai pasakęs, mostelėjo ranka į Danutę, o ji, publikai plojant, atsistojo.

— Kasmet pasikartojančios mūsų tautinės šventės bei minėjimai tarytum pinasi į gražiausių gėlių vainiką, mirguliuojantį mūsų tautos istorijos svarbesniais epizodais.

Siemet į mūsų istorinės reikšmės tradicijas įsipina ir rugsėjo aštuntoji, Vytauto Didžiojo karaliumi vainikavimo dienos jubiliejus. Kai Vytauto Didžiojo paveikslas su garbės palyda apvaikščiojo Lietuvos ryškesnes bei istorines vietas, kai Lietuvos miestuose ir miesteliuose statomi Vytauto Didžiojo garbei paminklai, Valstybės įstatymu ši diena tampa tautine švente ir Vytauto Didžiojo bei jo laikų Lietuvos prisiminimo diena. Taigi Rugsėjo aštuntoji yra prasmingas senosios Lietuvos kunigaikščių gėdynės prisiminimas, keliantis lietuvių širdyje pasididžiavimą su pasigrožėjimu savąja prigimtimi, kad ji žadintų patriotizmą, gaivinantį viltį į šviesesnį mūsų tėvynės rytą, o kartu kviesių ir maldai už mūsų gimtąją žemę, nes Vytauto Didžiojo vainikavimui buvo parinkta švenčiausios Marijos šventė.

Iš Vytauto Didžiojo laikų visuomet švytėjo kovos už laisvę, bet Lietuvos nepriklausomybę idealas, pasiauko-

janti meilė savajai žemei, kai žmonių papročiai puošėsi kilniausiomis savybėmis. Ne čia vieta plačiau aptarti senosios Lietuvos istoriją, kupina pastangų sujungti tautą į darnią valstybę ir apginti ją heroiškomis bei kruvinomis kovomis nuo plėšriųjų kaimynų. Tepasitenkin-sime pabrėždami, jog Lietuva savo galybės viršūnė buvo pasiekusi Vytauto Didžiojo viešpatavimo laikotarpiu. Tada Lietuva buvo viena didžiausių Europos valstybių. Ir šandien, besilankant Europos muziejuose, su nuostaba gali pasigrožėti ištatytais viduramžių žemėlapiais, kur Lietuvos valstybės sienos nusitęsia nuo Baltijos iki Juodosios jūros. O penkioliktame šimtmečiuje plačiasias nuskambėjęs Europos įvykis buvo Didžiojo mūšio, įvykęs 1410 metais. Rūpi paminėti, kad Žalgiryje įvyko trijų tautų — lietuvių ir lenkų su vokiečiais susidūrimas, prasidėjęs dešimtmėje šimtmečiu net karinėmis varžybomis dėl slavų žemių. Kaip vokiečiams, taip ir lenkams, reikšmingais talkininkais tame žygyje buvo krikščioniškieji ordina. Iš jų stipriausias ir daugiausia žalos Lietuvai padarė kryžiuočių ordinas. Vytautas su Jogaila sutarė šį ordina sunaikinti, sutelkė apie 29,000 raitelių ir apie 10,000 pėstininkų armiją. Kautynės prasidėjo 1410 metų liepos 13 dieną ir pasibaigė liepos 14-ąją. Nors bendru susitarimu lietuvių — lenkų jungtinių karinių pajėgų vyriausiu vadu buvo Lenkijos karalius Jogaila, tačiau faktiškai kautynėms vadovavo didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, kovos laukė keitęs net keletą sužeistų žirgų. Ir kryžiuočių ordino archyvo metraščiai skelbia Žalgirio mūšio nugalėtojų Vytauto Didžiojo laimėjimą, pripažindami jam didžiojo karvedžio vardą. O Lietuvai jis paliko ir įsidėmėtiną pareiškimą, kurio mes negalime užmiršti, kai kalbos liečia Lietuvos teritoriją. Tai įvyko po Žalgirio mūšio Salyno derybose su Kryžiuočių ordinu, kai jis tvirtai pabrėžė: „Prūsai yra mano protėvių žemė, ir aš jos reikalausiu iki pat Uo-

ses, nes ji yra mano tėvų palikimas“. Bet svarbiausias Žalgirio mūšio laimėjimas — jis kaip kirviu nukirto prieš Lietuvą rengtus vadinamųjų „krikštytojų“ karą žygius į Lietuvą, ir Žemaitiją su Užnemune įsijungė į Lietuvos žemėlapi, o Vytauto Didžiojo vardas pagarsėjo per visą Europą, ne vien tikai kaip karo vado, bet kaip ypač sumanaus valstybininko. Ir į slavų žemes Vytautas su savo kariuomene pajudėjo labai efektingai, rengdamas žygius į Pskovą, Kalungą, Tulą, Smolenską. Vienas po kito jam lenkėsi rusų kunigaikščiai, tapdami Vytauto Didžiojo vasalais. Visa tai erzino Lenkiją, su kurios karališkuoju sostu Lietuva sugiminiavo Jogaila, vedamas jauna karalaitė Jadvyga. Krikščtas, atjęs per Lenkiją, atnešė ir nelemiamą lenkomaniją ir parapijų klebonijas, o per jas į dvarus, įsiveržusią ir į ne vieną šiaudinę pastogę. Skaudžiausias nū lenkų nukentėjo ir pats Vytautas, kai 1430-ųjų metų pradžioje imperatoriaus Zigmantas jam pranešė, jog jis Vytautui paruošęs dvi karūnas — jam ir jo žmonai, ir pasientės į Vilnių, kad Vytautas ją gautų prieš rugsėjo aštuntąją, numatytą karūnaciją, tačiau kelią pastogo ginkluotos lenkų sargybos. Pasiuntiniai buvo sulaukyti. I iškilmes suvažinėję kunigaikščiai ir kiti garbingi svečiai buvo paprašyti palaukti naujai paskirtos vainikavimo dienos — rugsėjo 29-osios, švento Mykolo šventės. Deja, karūna nepasirodė, o aštuoniasdešimties metų didysis kunigaikštis, sunkiai išgyvendamas vainikavimosi nesėkmę, grįždamas iš Vilniaus į Trakus, nukrito nuo žirgo ir, neišgali sirgęs, spalio 30 dieną mirė.

Povytautinė Lietuva, vis labiau ir labiau slinkdama Lenkijos įtakon, 1569 metais Liublino seime buvo galutinai įsiurbta į Lenkijos karalystę. Liublino akto pradžioje skelbiama: „Nuo šandien Lenkijos karalija ir Didžioji Lietuvos kunigaikštija jau yra vienas nedalomas vienalytis kūnas, o taip pat vienalytė ir bendra

respublika, kuri iš dviejų valstybių ir dviejų tautų susijungė į vieną tautą ir vieną valstybę“.

Nelėmtoje Liublino unijoje besigrimiantį lietuvių su klastingąja lenkomanija 1795 metais užgruvo Rusijos carinė okupacija. Tačiau gal Visagaliai valia lėmė, kad tautinis sąmoningumas išsilaikė šiaudinėje kaimiečių pastogėje, rusendamas jo širdyje šviesia lietuviškos gyvybės liepsnele, kuri, švystelėjus daktaro Jono Basanavičiaus „Aušrai“, virto gaivalinga tautinio atgimimo ugnimi. Vėl buvo išvysta senosios Lietuvos galybė, kai „Vytautas Didis plačiai viešpatavo“, buvo pastebėtas gimtosios kalbos grožis, pajautos margaspalvių papročių patrauklumas, išgirstas nepaprastas dainų melodigumas, pamatytas liaudies meno turtingumas. Šitie mūsų dvasiniai lobiai atgaivino bei subrandino tautinį sąmoningumą. Štai labai ryškūs istorinis pavyzdys: daktaras Vincas Kudirka jau Marijampolės gimnazijoje pasinėšęs į lenkomaniją, o Varšuvoje studijuodamas maišė lenkų tarpe, iš lietuviškos veiklos net pasišaipydamas... Tačiau įvyko stebuklas, kaip jis savo atsiminimuose pasakoja, kad, perskačius „Aušrą“, jam pasidarė gaudu ir pasviręs ant stalo pravirko — pagali jam dingusių valandų, priklausiusių jo lietuviškam gyvenimui ir gailėjosi buvęs apgailėtinu pagėdėliu... Toliau jis sako, kad po to staiga krūtinė prisipildžiusi ramios, smagios šilumos, ir lyg, rodos, naujos jėgos pradėjo rasti... Pasijutęs jis didžiu, galingu; pasijuto lietuvių esant... Ir atgimęs daktaras Vincas Kudirka stipriai „Varpo“ aidu paragino tautą į darbą, o savo tautine giesme priminė, kad mūsų Lietuva yra didvyrių žemė, ir iš praeities pasisėmę stiprybės, privalome dirbti jos naudai. Ir kilo tėvyneiniai ir tautiniai darba, pradėdant kaimu, baigiant universitetu. Ir suplevėso trispalvė su Vasario 16-osios aktu, ir rikiavosi atgiję Vytauto Didžiojo pulkai ginti Tėvynės laisvės... (Bus daugiau)

Danutė Bindokienė

Valdžia ir atsakomybė

Kiekvienam žmogui skirta tam tikra atsakomybė, ne tik už save, bet ir už kitus. Juo svarbesnės pareigos, tuo didesnė atsakomybė. Tas ypač ryšku, atsidūrus valstybės valdančiose sluoksniuose, nes nuo vyriausybės atsakingumo ir požiūrio į savo pareigas priklauso ne vien krašto gerovė, bet ir užsienio nuomonė, pagal kurią kiti kraštai grindžia su ja santykius. Dėl to gyvybiškai svarbu, kad į valdžią patektų žmonės, kurie supranta savo pareigas ir stengiasi jas vykdyti, o balsavimai, kurių metu išrenkama valstybės vyriausybė, negali būti lengvapėdiški. Žmonės turi vadovautis šaltu protu, ne minios mentaliteta, kai garsiausiai kalbantys ir daugiausia žadantys įkaitina balsuotojus rinkti ne tinkamiausius, reginčius platesnį akiraty, asmenis, bet siūlančius greitus sprendimus neišsprendžiamoms problemoms, nepaisant tų sprendimų pasekmių.

Šiomis dienomis toks atvejis vėl iškilo Viduriniuose Rytuose. Kai š.m. gegužės mėnesį Izraelio gyventojai rinko naują ministrą pirmininką vieton nužudytojo Rabin, dėl tos vietos varžėsi du pagrindiniai kandidatai: Shimon Peres ir Benjamin Natanyahu. Pastarasis laimėjo 50.5 proc. tautos pasitikėjimo, sužavėjęs balsuotojus savo energija, palyginti jaunu amžiumi ir griežta laikysena amžinųjų Izraelio priešų palestininčių atžvilgiu. Jis anuomet pasisakė už taiką, bet tik savo sąlygomis, nežadėdamas atiduoti nei pėdos okupuotos žemės. Pirmuosius tris mėnesius visiškai ignoravo savo pirmtakų gerokai į priekį pavartytą taikos procesą, atsisakydamas ne tik derėtis, bet ir susitikti su Yassar Arafat, tuo įvairdamas dar didesnę kylį tarp žydų ir arabų.

Šiandien tas „jaunatviškas veržlumas“ nemažai žydų skaičiaus jau vadinamas patyrimo stoka ir bereikalingu užsispyrimu. Ilgai ir sunkiai statyta taika subyrėjo tarsi kortų namelis ir vos nesuliepsnojo visuotinėmis riaušėmis. Kadangi tam tikra prasme neramumai Palestinoje gali atsilipti ir Amerikoje, pakenkdamai prezidentui Bill Clinton rinkimų metu, jis dėjo daug pastangų sukviesti į Vašingtoną Natanyahu, Arafat ir Jordano karalių Hussein, kad kaip nors būtų galima sumegzti sutrukū-sias taikos derybas. Dabar jau apie 58 proc. Izraelio gyventojų (jų tarpe daug buvusių tvirtų Natanyahu rėmėjų) mano, kad jų ministras pirmininkas elgiasi neatsakingai, kad taika visų pirma reikalauja kompromisų ir net nuolaidumo, o ne tyčinio savo priešo erzino (kaip buvo padaryta, atidarant senoviskąjį tunelį Jeruzalėje). Galbūt Natanyahu pats ilgai nusi-pras savo klaidas ir taikos dery-bos vėl įsibėgės, bet tas jo „griežtumas“ jau pareikalavo daug žmonių gyvybių ir gali dar daugiau kainuoti, Izraelio tankams ir sunkiesiems pabūklams besirikiuojant apie palestiniečių gyvenvietes.

Pavojinga situacija, išrinkus netinkamą prezidentą, yra ir archai Lietuvos — Gudijoje. Apie Gudijos Aleksandrą Lukašenką tik tiek teigiamai galima pasakyti, kad jis nesidangsto įvairiais pasiteisinimais, „nekalto partijos vardu, o tiesiai pasisako už grįžimą į komunistinę sistemą, įvedant krašte sovietinę santvarką. Atrodo, kad jo misija yra išnaikinti savo tėvynėje bet kokias gudų tautiškumo žymes ir ją visiškai surusinti (ko nepadarė rusai per ilgus okupacijos dešimtmečius, ryžtasi padaryti savo tautos sūnus). To siekdamas, prez. Lukašenko valstybinę Gudijos vėliavą jau pakeitė buvusiąja sovietine, naudota okupacijos laikais. Labiausios mokyklose stengiamasi užgniaužti gudų kalbos dėstymą ir įvesti rusų kalbą. Suvaržytos nepriklausomos radijo laidos, spaudos laisvė, bet koks protesto prieš valdžią pasireiškimas ar kritika. Gudija, turinti apie 10.4 mln. gyventojų, skęsta skurde, nes ne tik vietinė ekonomija sužlugdyta, bet užsienis nepasitiki greitu jos pagerėjimu ir atsisako investuoti ar stipriau remti. Kone vienintelis klientas Gudijos gaminams yra Rusija, su kuria praėjusį pavasarį Lukašenko pasirašė glaudžios sąjungos sutartį.

Tai vos du, tiesa, kraštutiniai pavyzdžiai (verti išdėmėti ir lietuviams, besiruošiantiems balsuoti Seimo rinkimuose), kaip krašto gyventojų neapdairumas ir neįsigilinimas į kandidatuojančių pažiūras, gali pvesti valstybę prie skaudaus likimo. Labiausiai šiuo atveju stebina tautos kantrybė. Juk valdžia priklauso žmonėms ir nuo žmonių, kurie ją gali remti, pasipriešinti ar pakeisti kita. Kodėl piliečiai šia savo teise ir privilegija dažniau nepasinaudoja?

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

SKAMBANTI DOVANA

Dievo Motinos — Lietuvos Madonų šventovė pastatyta 1952 metais. Jos vargonai sąžiningai skambėjo iki pastarųjų metų, bet laikas daro savo. Vargonai jau buvo reikalingi skubių ir brangių kainuojančių pataisymų. Bendrovės, gaminusios tos rūšies vargonus, jau nebėra; nebėra ir jiems pakeisti reikalingų dalių. Klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, apie šią problemą kėlė kartų užsiminė savo pamoksluose. Žinovų pagalba susipažinta su daugelio tipų vargonais. Atrasta ir nuspręsta, kad Allen elektroniniai vargonai geriausiai tiktų Dievo Motinos šventovei. Jų kaina 31,946 doleriai. Parapija pasiryžė juos įsigyti. Ir štai, rugpjūčio 25 d., sekmadienį, klebonas iš sakytos pranešė, kad anoniminė parapijiečių šeima jam įteikė čekį, padengiantį visas vargonų pirkimo išlaidas. Žinia buvo palydėta džiaugsmingais plomajais viešai pavadės nepranešusiai geradarių šeimai, kuri kas sekmadienį lanko savo parapijos bažnyčią. Dievo garbei ir šios dovanos geradarių prisiminimui jau įrengti naujieji vargonai skambės ilgus dešimtmečius.

V. R.

LOS ANGELES

Vincas Dovydas

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS

Mūsų Dramos sambūris per keturiasdešimt dvejus veiklaus gyvavimo metus pastatė daugiau penkiasdešimt spektaklių ir apkeliajęs ne tik Ameriką, bet ir kitus kraštus, net kontinentus. O iš teatro festivalių parsivežęs nemažai garbės žymenų, ruošiasi gastroliuoti i Florida. Prieš kelionę dar buvo svarbių reikalų, tai rugsėjo 14 dieną Emos ir Vincas Dovydaičių namuose įvyko visuotinis susirinkimas. Pirmininkas Vincas Dovydaičius, vienas iš Sambūrio steigėjų, ne tik vaidinęs veik visuose Sambūrio spektakliuose, sumaniai ir kantriai Sambūriui vadovavo trisdešimt metų. Už savo nuopelnus Vincas Dovydaičius šiame susirinkime buvo paskelbtas garbės pirmininku.

Susirinkimo eigoje įvyko valdybos rinkimai. Dėl labai susilpnėjusios sveikatos Vincui Dovydaičiui pasitraukus iš pareigų, naujų pirmininkų išrinktas gabus ir energingas, nors dar jaunas amžiumi, bet jau daugelį metų su Sambūriu dirbantis Aloyzas Pečiulis. Kiti valdyboje Ema Dovydaičienė, Ramunė Vitkienė, Amandas

Radau aš ažuolą — Dramos sambūrį — kurį taip rūpestingai su meile augino, linkėjo daug saulės, saugojo nuo užklupusių audrų, ne kas kitas, kaip šis ažuolą sodinęs ir auginęs mūsų giliai mylimas ir didžiai gerbiamas Vincas Dovydaičius.

Rytoj Vincas švenčia savo gimtadienį. Šiandien ūliojame jo gimtadienio išvakarės. Su dideliu draugiškumu turio laimės asmeniškai Tave, mielas Vincas, sveikinti sulaukus šio gausaus gimtadienio ir padėkoti už tą rūpestingai pasodintą

ažuolą, kurio šaknys įaugo giliai ir šakos sužaliavo plačiu vainiku. Tasai ažuolas — Sambūris, net kelis kartus pasipuošęs garbės vainikais, leisk man vainiku papuošti ir Tave...

Naujai Sambūrio vadovybei telieka palinkėti toliau puoselėti patį seniausią ir bene vaisingiausią išeivijos lietuvišką teatrą, o Sambūrio Garbės pirmininkui — saulėtą, malonių poilsio dienų, apsuptam mylimų ir jį mylinčių bei gerbiančių artimųjų.

Rūta Sakienė

PASVALYS RODO PAVYZDĮ

Pasvalio rajono valdyba patvirtino naujai įkurtos direktorių tarybos fondo nuostatus. Miesto bendrovių, firmų, įstaigų, organizacijų vadovai įsteigė tarybą tam, kad iš esmės sutvarkytų miesto aplinką. Ši taryba, kuriai vadovauja akcinės bendrovės „Pasvalio žemtiekiemas“ direktorius A. Petronis, paskirstys miesto teritoriją į dalis ir pasiūlys, kas ką turėtų padaryti.

(VL, 08.31)

MIELI LIETUVIAI!

1996 metų Seimo rinkimai bus pats svarbiausias posūkis Lietuvos gyvenime. Jūs galite turėti tiesioginę įtaką Seimo rinkimuose išrinkdami asmenis, kurie dirba Lietuvos naudai.

Dr. Kazys Bobelis, ilgametis ALTO ir VLIKO pirmininkas, kovojo dėl Lietuvos išlaisvinimo virš 40 metų, o dabar nuo 1992 m., būdamas Seimo narys ir Užsienio Reikalų komiteto pirmininkas, dirba dėl pilnos demokratijos atstatymo Lietuvoje.

Perrinkime dr. K. Bobelį, dirbantį Lietuvos labui ir visų lietuvių gerovei, į Lietuvos Respublikos Seimą.

Dr. Bobelio rėmėjai Amerikoje:

G. Lazauskas, E. Bartkus, dr. V. Dargis, T. Blinstrubas, A. Devenienė-Grigaitienė, V. Jokubaitis, dr. J. Maurukas, A. Plepys, A. Sperauskas, J. Blazys, Dr. Zalepuga, dr. D. Degesys, K. Devenis, dr. Milius, A. Glavinskas, dr. G. Grinius, A. Kačinskienė, L. Stankevičius, J. Bobelis

Meet A Physician Who Understands Your Busy Schedule.

NIOLE STANKEVICIUTE, M.D.

Board Eligible, Internal Medicine

Dr. Stankeviciute feels right at home with accommodating patients' busy schedules, family health needs, and promoting a practice that concentrates on keeping you well. She completed her training at Lutheran General Hospital in Park Ridge and the University of Illinois, and now she brings her expertise close to home at the Holy Cross Physician Office Pavilion.

A PHYSICIAN FOR YOUR "EVERYDAY" HEALTHCARE NEEDS

Dr. Stankeviciute is an internal medicine specialist, a primary care doctor who focuses on your general health, from helping you get over the flu to preventing serious disease.

A CONVENIENT LOCATION RIGHT IN THE NEIGHBORHOOD

The Holy Cross Physician Office Pavilion is right at the heart of the Holy Cross Hospital campus, with

convenient parking, free valet parking, or a transportation van to pick you up and take you home. We'll schedule a visit that suits your schedule, and we even take walk-in patients when making an appointment is difficult. Care can't get more neighborly than that.

CALL (312) 471-7879 TODAY FOR THESE SPECIAL OFFERS:

DISCOUNTED PHYSICAL EXAM ONLY \$40

This coupon entitles you to a complete physical exam, including blood test and urinalysis at the Holy Cross Physician Office Pavilion for only \$40. Pap test included for women, prostate gland tumor analysis blood test included for men. Please schedule your appointment by October 31, 1996 by calling (312) 471-7879.

FREE WELLNESS CHECK A \$45 VALUE

This coupon entitles you to a free cholesterol screening, blood glucose test, and blood pressure evaluation at the Holy Cross Physician Office Pavilion. Please schedule your appointment by October 31, 1996 by calling (312) 471-7879.

2701 WEST 68TH STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60629

Conveniently located at the corner of 68th Street and California Avenue.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPŪTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

Fiat Rate Calls - Any time
Lithuania, Belarus \$ 85 / min.
Russia \$ 79, Ukraine \$ 73, Poland \$ 61
Latvia \$ 59, Estonia \$ 49 per min., 6 sec incr.
For information, use touch tone phone to call Ken at:
1-800-453-0957 extension:
112 for English 370 for Lietuva

VALOME KILIMUS, BALDUS IR GRINDIS
J. BUBNYS
312-737-5168

Remontuojame butus, dažome, spakliuojame iš savo arba užsakovo medžiagų. Darbo tel. 312-532-3240, namų tel. 312-925-3291.

SEIZED CARS from \$175. Porsches, Cadillacs, Chevys, BMW's, Corvettes. Also Jeeps, 4WD's. Your Area. Toll Free 1-800-898-9778 Ext. A-2415 for current listings

U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriui FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

GOV'T FORECLOSED homes for pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo's, REO's. Your Area. Toll Free (1) 800-898-9775 Ext. H-2415 for current listings.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas.

Tel. 312-471-0720

Išnuomojamas 6 kamb. 3 mieg. antrame aukšte, į vakarus nuo Kedzie, 61St.

Tel. 312-282-1658

NAUJA ĮSTAIGA LEMONTE

ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC

12301 S. New Av. Suite D, Lemont, IL 60439

Tel: 630-243-1860, 800-775-SEND

Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Kaliningrado sr., Maskvą, Peterburgą.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO

Dirbame: pirmd.-penkt. 9-5 / šešt. 9-2

LITHUANIAN DIASPORA KÖNIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negildinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima talingai sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principals.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimų pajautimu. Dėmesio centre — lietuviai ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuviai ateiviai) (1867-914) — lietuviai, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgilę D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

KAS ELGETAUJA LIETUVOJE

Nuvykus į Lietuvą, Vilniaus pagrindinėje gatvėje, Gedimino prospekte, sėdi linaplaukis berniukas su skardinėle, kurioje tik pora varinių monetų. Įmetus dolerį, vaikas krūpteli.

— Vaikeli, kodėl elgetauji? Nekaltas rugiagėliškas žvilgsnis toks bailutis.

— Kad mes neturime ko valgyti; Kiek toliau, kitoje gatvės pusėje, susigūžusi prie mūro senu-tėlė.

Prie Aušros Vartų pasiūki-nėdama, švaistydama ranki-nukū, saulėje blizgančiais batukais, atstriksi auskaruota mergaitė: „Pinig, pinig!“ — ji šaukia mums.

— Ką sakai? „Ji nekalba lietuviškai“, — už ją advokatauja kiek vyresnė jos draugė. Pasirodo, ir pastaroji, gražiai aprėdyta, auksiniais auskarais, tik tiek temokėjo pasakyti lietuviškai. Abi rusai-tės.

Gedimino prospekte pro pra-vertą mūsų automobilio langą vidutinio amžiaus vyras bruka įvairiausių pažymėjimus, pra-šydamas pinigų. Maišydamas lyg mišrainę — lenkų kalbą su lietuvių, jis giriiasi kovojęs už Lietuvą, nors jo tėvas kovoję už Lenkiją. Mūsų vairuotojas per-spėja neduoti jam išmaldos, nes jis dvokia bravoru.

Perdėm lietuviškame Kaune Laisvės alėjoje neteko užtikti nė vieno elgetos!

O tų elgetų buvo visuomet pil-na visur. Ir dabar turistams ten-ka nuolat susidurti su elgetau-jančiais, ypač vaikais, visame pasaulyje, ar tai būtų Pietų Amerika, Afrika, Tolimieji Rytai, ar kuris kitas Azijos kraštas. Atkišę delnus, jie mal-daujančiai šaukia: „Bakšys, bakšys!“ (Pinigo, pinig).

Net tokio turtingo miesto, kaip New Yorkas, meras šio-mis dienomis pasirašė įstatymą, norėdamas sutramdyti „agre-syvius“ elgetaujančius, baus-damas juos stambia pinigine pa-bauda.

Stasė E. Semėnienė
Chicago, IL

LIETUVOS EGZAMINAI

Lietuvoje yra plačiai paskli-dęs, ir toliau LDDP skleidžia-mas, posakis, kad „visi vagys“, bet kiekvienas galvojantis asmuo supranta, kad yra skir-tumas tarp to, ką gali vienas vagis panešti savo kišenėje ar maiše ir to, ką vagių organi-zacija gali pavogti sunkveži-miais, traukiniais ar laivais.

Rinkimų metu visuomenė pa-teiks atsakymą, koks procentas yra „visa žinančių gudruolių“, kuriems atrodo, kad gera val-džia krinta iš dangaus, be jų pačių pastangų, ir yra geriau 4 metus skūstis, dejuoti, keikti lietuvių, jis giriiasi kovojęs už Lietuvą, nors jo tėvas kovoję už Lenkiją. Mūsų vairuotojas per-spėja neduoti jam išmaldos, nes jis dvokia bravoru.

Perdėm lietuviškame Kaune Laisvės alėjoje neteko užtikti nė vieno elgetos!

supranta savo padarytas klai-das ir iš jų mokosi. Rinkimai parodys jos sugebėjimus atskirti tuos, kurie jai nori padėti, nuo tų, kurie tik nori ją apvogti, api-plėšti ir išnaudoti asmeni-kiems tikslams.

J. Tamkūnaitis
Chicago, IL

NEŽINOJIMAS, NESUSIPRATIMAS, AR BLOGA VALIA?

Perskaičiusi „Draugo“ rugsė-jo 12 dienos laidoje korespon-denciją apie Lemonto L. B-nės rugsėjo 8 d. vasaros pabaigai rengtą gegužinę, labai nuste-bau.

Rugsėjo 8-toji yra Tautos šven-tė. Vytautas Didysis savo kari-navimosi dieną paskyrė rugsėjo 8 dieną, kuri yra Švč. Mergelės Marijos Gimimo diena. Todėl ši šventė yra mums ir tautiniai, ir religiniai labai svarbi. Tautos šventė savo svarba eina antrąją po Lietuvos Nepriklausomybės šventės.

Ar čia galėjo būti rengėjų nežinojimas? „Draugas“ mirgė-te, mirgėjo skelbimais apie Cicere ir Vytauto Didžiojo šaulių rengiamus Tautos šven-tės minėjimus.

Taip pat Švč. Mergelės Mari-jos Gimimo parapijos bažnyčio-jų Marquette Parke rugsėjo 8 d. prasidėjo šiluvos laidojimo, kurie tęsiasi iki rugsėjo 15 d. šiluvos atlidai rengiami kiekvienais metais tuo pačiu laiku. Nesiste-bėkime, kad Lietuvoje naikina-mos nepriklausomos Lietuvos tautinės šventės, o įvedamos ko-munistinės.

Renginių vadovams patartina matyti toliau, negu tik iki savo sodybos vartų.

Antanina Repšienė
Chicago, IL

AR MES DAR GYVUOJAM?

Prasidėjo mokslo metai ameri-kietiškos ir lietuviškos šešta-dieninės mokyklose. Kur yra JAV LB Švietimo taryba? Kodėl nematėme spaudoje daugiau dėmesio toms mokyklėlėms, kurios vos vos laikosi tik tėvų užsispyrimu? Kodėl plačiai ne-buvo raginama visuomenė rem-ti lituanistinį švietimą, re-gistruoti vaikus, vaikaičius į lietuviškas mokyklas? Apskri-tai, išskyrus mokytojų studijų savaitę, buvusią Dainavoje pra-ėjusią vasarą, apie lietuviškų mokyklų darbą bei reikalus la-bai nedaug girdėti. Ar dar skelbiami lituanistinių mokyk-lų paramos vajai? O gal reikė-

tų vertiau paskelbti mokinių vajų? Ar kas paragina, kreipiasi, kontaktuoja naujai atvykusius į šį kraštą lietuvių, kad leistų vaikų į šeštadieninę? Daug jų neturi pakankamai pinigų už mokslą užsimokėti, kai kas neturi ir transporto priemonių, tad reikėtų ir tuo pasirūpinti. Kiek teko matyti savo aplinkoje, retai kas leidžia vaikams į lietuvišką mokyklą — vieniems jos per prastos ir per „primityvios“, kiti nenori savo vaikams „sugadinti anglų kalbos akcentą“, dar kiti dėl mano jau paminėtų priežasčių.

Apie anglų kalbos gadinimą ir mes jiems galėtume papasako-ti, mūsų vaikai čia užaugo, iš-ėjo mokslus, dirba savo pro-fesijose, yra pasiekę aukštus laiptus savo karjerose ir tikrai nepakenkė lietuvių kalbos mokymasis šeštadieninėse (dažnai net padėjo), savo tėvų kalba kalbėjimas namie. Nepa-kenks ir naujai atvykusiųjų vaikams (kaip jų tėvams nepa-kenkia rusiškas akcentas, kuri kai kas atsiveža iš Lietuvos).

Būtų gerai, kad mūsų Švietimo taryba parodytų daugiau gyvy-bės, tuomet ir mes galėtume susidaryti tikslesnį vaizdą — ar dar esame gyvi, ar turime ateiti. Juk vaikai, kurie išaugo susipratę lietuviškai, yra mūsų ateitis, išlikimo sve-timuose kraštuose laidas.

Viktoras Astašaitis
Milwaukee, WI

LIETUVIŠKAS SOLIDARUMAS

Čikagoje žinomas veikėjas dr. Leonas Kriaučiūnas su žmona Irena, pastatydami Veterinari-jos kliniką Kaune, padarė didelį įnašą Lietuvos veterinarijos mokslui. Šiuo metu ponai Kriaučiūnai su savo įnašu pir-mauja. Jiems, be abejo, nebuvo lengva tokį įnašą padaryti...

Kaip vienas išminčius yra pa-sakęs: „Yra menas šiame pasauly praturtėti, bet yra dar didesnis menas tą turta protingai paskirstyti“. Lietuvoje šis pastatas stovės kelis amžius ir

Mylimos Dukters

A.†A.

REGINOS VANZANDT

staiga netekus, skausmo prislėgtą GENUTĘ GYLIE-NE nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Hot Springs lietuviai

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DRAUGAS, penktadienis, 1996 m. spalio mėn. 4 d.

5

A.†A.

MARY WODMAN-VODMINAS

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1996 m. spalio 2 d., sulaukusi 83 metų.

Gimė Chicagoje.

Nuliūdę liko: sūnėnas Frank A. Zelvis ir jo vaikai — Christopher Zelvis, Joanna Proffitt; taip pat sesuo Stella Kaulakis.

Velionė buvo sesuo a.a. Joanna Zelvis.

Velionė pašarvota šeštadienį, spalio 5 d. nuo 8 iki 9:30 val. ryto Dalcamo laidojimo namuose, 470 W. 26 St.

Laidotuvis įvyks spalio 5 d., šeštadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į All Saints-St. Anthony parapijos bažnyčią, 28 Pl. ir Wallace Ave., kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnėnas, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Dalcamo Funeral Home. Tel. 312-842-8681.

SEPTYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

PETRAS BURKAUSKAS

Minint mūsų mylimo Vyro, Tėvo ir Senelio, kurio ne-tekome 1989 m. spalio mėn. 4 d., mirtis sukaktį, šv. Mišios už velionį bus aukojamos š.m. spalio mėn. 5 d. 5 val. vakaro Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Prašu gimines, draugus ir pažįstamus tą dieną prisiminti velionį Petrą savo maldoje.

Nuliūdę: žmona Izabelė ir vaikai.

PADĖKA

Mūsų mylima Sesuo ir Teta

A.†A.

STASĖ DAUKIENĖ

KASNICKIENĖ

Uleckaitė

1996 m. rugsėjo 13 d. po sunkios ligos mirė namuose. Palaidota rugsėjo 16 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Thomas F. Da Vita, New Buf-falo, MI už apsilankymą ir nuoširdžius paguodos žodžius. Ačiū kun. klebonui Jonui Kuzinskui atnašavusiam šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje ir palydėjusiam Veli-onę į Amžinojo Poilsio vietą. Dėkojame solistei Danai Stankai-tytei už giesmes gedulingų šv. Mišių metu.

Dėkojame visiems už dalyvavimą laidotuvėse, už aukas šv. Mišioms ir labdarai, karsto nešėjams ir už gražias geles.

Ypatingą padėką reiškiame už globą sunkios ligos metu: Onutei ir Vytautui Gutauskams, Rūtai ir Feliksui Daukams, Kleofai Gaižauskienei, Genutei Budraitienei, Irenai ir Vytau-tui Linartams.

Nuoširdi padėka laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Liūdintys giminės Lietuvoje.

PADĖKA

A.†A.

Inž. PETRAS JUODIKIS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis, mirė rugsėjo 3 d. Palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dėkojame visiems atsilankiusiems į koplyčią ir palydėjusiems Veli-onį į Amžinojo Poilsio vietą. Taip pat už gau-sias aukas labdarai bei ir šv. Mišioms, už gražias geles, už pareikštą užuojautą spaudoje ir laiškuose.

Dėkojame mielam klebonui kun. Jonui A. Kuzinskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias bažnyčioje ir apei-gas kapinėse; sol. Danai Stankaitytei už gražų giedojimą bažnyčioje ir kapinėse taip pat muz. Ričardui Sokui.

Esame taip pat dėkingi karsto nešėjams: Antanui Astrauskui, Algiiui Juodikiui, Mikui Kasiuliui, Liudui Kirkui, Steve Mader ir Aleksui Vitkui.

Nuoširdi padėka Donald Petkui už malonų patarnavimą.

Liūdinti šeima

Viešpaties Valia užmigo

A.†A.

RAIMUNDAS ŠLENYS.

Žmoną DANUTĘ, mūsų draugijos veiklią narę, dukras, motiną, brolių ir šeimos artimuosius nuošir-džiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų draugija

BIG RESULTS

Šis nuosimtis gali būti padidintas viena kartą 15 mėn. laikotarpyje.

6.10%
APY
THE GROWTH
RATE CD

Jūsų indėlis nau-jame „Growth Rate“ certificate

greitai užaugs, taip kaip di-sydis danų veislės šuo. Atida-rę šią sąskaitą, Jūs gausite aukštą nuosimtį. O kai nuo-simčiai bendrai kils, galėsite

vienu kartą 15-kos mėnesių terminu padidinti savo nuosimtį. Be to, Jūsų są-skaita bus apdrausta federa-linės agentūros. Dėl plates-nių informacijų, skambinkite 1-800-SFB-2651.

SEB
Standard Federal Bank
For savings
Building the future with you

Chicago: Brighton Park • Garfield Ridge • Downers Grove • Evergreen Park • Hickory Hills
Lombard • Naperville • Oak Lawn • Orland Park • Palos Heights • Willowbrook

Zemumasis balansas \$250. Pabauda likusį pinigą, nuosimtis gali kelti kas savaitę.
Šios sąvartės nuosimtis galioja iki spalio 7 d.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nijolė Martinaitytė, Čikagoje gerai pažįstama, bet jau seniai girdėta, skaitys Vytauto Mačernio poeziją jam skirtose literatūrinėje popietėje, kuri rengiama Jaunimo centro kavinėje spalio 12 d. (jokiu būdu ne 26, kaip netyčia buvo paskelbta spalio 9 d. laidoj), 3 val. p.p. Popietę rengia V. Mačernio mokslo draugai iš Telsių gimnazijos kviesdami visuomenę gausiai dalyvauti.

Ar girdėjote, kad BALFo centro įstaiga ruošiasi persikraustyti į „Draugo“ patalpas? Tad jos naujasis adresas nuo spalio 14 d. yra šis: BALFAS, United Lithuanian Relief Fund, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, įėjimas ir patogus privažiavimas iš kiemo pusės, pietinėje „Draugo“ pastato pusėje, kur yra saugi, patogi mašinoms pastatyti aikštė. Spalis yra BALFo vajuas mėnuo. Už kiekvieną auką dėkingas ne tik BALFas, bet ir tie, kuriuos jis remia. Ypač prašoma šiemet padidinti aukas, nes praėjusią vasarą dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo įvykti BALFo gegužinė ir tokiu būdu nustota metinių pajamų, kurias gegužinės metu lietuviai mielai suteikdavo. Persikraustymas ir naujų patalpų įrengimas taip pat pareikalauja nemažai išlaidų, tad laukiami visu parama, kad sėkmingai būtų tęsiamas šalpos darbas.

„Lietuvė pianistė Mūza Rubackytė tiesiog užburė klausytojus savo debiutu Amerikoje koncerte“, taip pavadina straipsnį „Providence Journal“. „Dar prieš pertrauką publika jai plojo, atsistojusi, o vakaro pabaigoje žmonių reakcija įsisiūbavo į kažką panašaus, į džiaugsmingą siautulį“, — rašo Newport, RI, muzikos festivalio kritikas Channing Gray. Čikagiečiai turės dar vieną progą pasiklausyti šios, visuotiniame mastu muzikos kritikų išgarbintos, pianistės koncerto sekmadienį, lapkričio 10 d., Jaunimo centre. Koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

Pianistė Mūza Rubackytė.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos biuletenis (rugsėjo 29 d.) skelbia, kad misijoje santuokai ruošiasi Andrius Kalvaitis su Diana Kleinaityte, taip pat Arūnas Buntinas su Lina Didžbalyte.

x Akcijų, bonų bei kitų verčių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Čikagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiams ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos metinė darbo sesija įvyks 1996 m. lapkričio 2-3 d., Čikagoje, Holiday Inn viešbutyje, šalia O'Hare aerodromo. Sesijos ruošimo darbais rūpinasi komitetas, kuriam pirmininkauja Birutė Vindašienė. Darbotvarkėje, šalia Krašto valdybos ir LB institucijų pranešimų bei einamųjų reikalų, nemažai laiko bus skirta diskusijoms apie šiandieninę JAV Lietuvių Bendruomenės paskirtį, Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB atstovų komisijos veiklą ir apie 1997 m. PLB Seimo Lietuvoje paruošiamuosius darbus.

Sesija vyks Holiday Inn O'Hare International viešbutyje (5440 North River Road, Rosemont, IL 60018). Tarybos posėdžiai prasidės šeštadienį 9 val. ryte ir baigsis sekmadienį 5 val. po pietų. JAV LB apylinkių pirmininkų suvažiavimas įvyks tame pačiame viešbutyje lapkričio 1 d. Suvažiavimo posėdžiai prasidės 1 val. p.p. ir tęsis iki 6 val. vakaro.

JAV Lietuvių Bendruomenės 70 narių Tarybai vadovauja trejiems metams rinktas nuolatinis penkių asmenų prezidiumas: pirmininkas dr. Zigmantas Brinkis, vykdomoji vicepirmininkė Angelė Nelsienė, vicepirmininkai Violeta Gedgaudienė bei Vytautas Vidugiris ir sekretorius Antanas Polikaitis. Prezidiumo adresas yra: 2612 Aberdeen Ave., Los Angeles, CA 90027. Tel. ir faksas (213) 663-4998.

LML PIRMININKAS LANKSĖSI BALTUOSE RŪMUOSE

JAV-jų prezidento žmona Hillary Rodham Clinton pakvietė LML pirm. Jurgį Lendraitį atvykti į Washington, DC, rugpjūčio 22 d. Baltuosiose rūmose atsilankymo metu LML pirm. J. Lendraitis išklausė Hillary Clinton pranešimo apie jos liepos mėn. lankymąsi vidurinėje ir rytų Europoje. Po to LML pirmininkas turėjo progą asmeniškai pasikalbėti su JAV prezidento žmona, pakvietė ją kaip galima greičiau aplankyti Lietuvą ir paprašė jos pagalbos, organizuojant JAV ir Lietuvos ligoninių bendradarbiavimą.

Per paskutiniuosius dvejus metus ponias Clinton daug padėjo, pradedant bendradarbiavimą tarp JAV, Latvijos bei Estijos ligoninių. LML yra ne kartą tarpininkavusi, ragindama JAV ligonines, daktarus ir universitetų medicinos mokyklas praversti Lietuvos medicinos progreso kursus, seminarus bei pasikeisti medicinos personalu su Lietuvos ligoninėmis. LML tikisi, kad nuo dabar JAV valdžia pritaris šitokiam gyvam bendradarbiavimui.

V.L.

x **TRANSPAK praneša:** „Pagal veiklos grupes Lietuvoje geriausiai gyvenimo sąlygas vertina verslininkai — 1.8 proc. visų apklaustųjų verslo žmonių, blogiausiai — ūkininkai — 8.3 proc. visų ūkininkų“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 312-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

(sk)

Alfonsas Seniūnas ir Algimantas Barniškis linksmis svečius, susirinkusius į „Margučio II“ pobūvį šį sekmadienį, spalio 6 d., 4 val. p.p., Jaunimo centre. Visi kviečiami. Bilietus bus galima gauti ir prie įėjimo.

Čikagos moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas penktadienį, spalio 4 d., 8 val. vak. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Bus renkama nauja valdyba, aptariamai veiklos metų planai. Laukiami visi nariai, kviečiami ir nauji, norintieji įsijungti vertingon jaunimo veiklon. Informacijai skambinkite kuopos globėjai Rimai, tel. 630-257-2022.

Čikagos lituanistinė mokykla savo mokslo metus pradėjo rugsėjo 7 d. Jaunimo centre, tačiau dar nėra per vėlu užregistruoti vaikučius į darželį bei visas kitas klases. Su teikime progą vaikams neužmiršti gimtosios kalbos ir pabendrauti su kitais lietuviukais. Tėvai ir vaikai kviečiami ateiti šeštadienio ryte, 9 val., į Jaunimo centrą, 5620 S. Claremont, Chicago, IL 60636.

TREČIADIENIO POPIETĖJ KALBĖJO KUN. K. RALYS

Trečiadienio popietėje rugsėjo 18 d. „Seklyčioje“ susilaukėme svečio iš Lietuvos. Tai kun. Kestutis Ralys, N. Daugėliško klebonas. Antrą valandą programą vadovė Elena Sirutienė pasiūlydama, galėdama pasveikinti retą svečią, kuris sutiko pakalbėti apie senelius ir našlaičius.

Pirmiausia jis trumpai nušvietė savo paties biografiją. Prisipažino esąs žemaitis, gimęs netoli Kelmės, kur baigė vidurinę mokyklą. Labai domėjosi žurnalistika ir mėgo fotografuoti. Bet un-tete nepatiko, nes mokymasis buvo labai suvaržytas. Pasuko į kunigų seminariją Kaune, kur pasijuto daug laisviau. Po kelių metų, rugsėjo 8 d. buvo įšventintas kunigu Vilniaus arkivyskupo Julijono Steponavičiaus. Pradėjęs vikarauti Švenčionyse, greit buvo perkeltas klebonu į Rimšę. Bet ir čia neilgai tepabuvo, gavęs klebono pareigas N. Daugėliškyje. Aptvarkęs bažnyčią, tuoj ėmėsi statyti parapijos namus, kuriuos užbaigė 1995 m. Rūpinosi savo parapijos beglobiais seneliais, kuriuos ir apgyvendino tuose namuose. Kadangi dar liko vietos, tai turėjo priimti našlaičius. Taip jis priėmė 11 vaikučių, kurių sveikata pasirūpino daktaras, o juos prižiūrėjo felerė. Klebonui teko parūpinti visą išlaikymą. Buvo reikalinga juos apmokyti, pasirūpinti maistu ir patalynė, o einantiems į mokyklą, reikėjo knygų. Valstybė visai neprisidėjo, paliko rūpintis savivaldybei ir jam pačiam. Tai buvo sunki našta klebonui. Pradžioje buvo gan sunku vaikams sudrausminti, priprastinti prie tvarkos. Reikėjo ieškoti žmonių pagalbos. Dabar turi suprojektavęs dar vienus name-

Is bendro požiūrio, Jaunimo centras — lietuvių išlaikymo šviturys yra pasirodęs vakarone, koncertams bei vaidinimams. Spalio 5 d. atvyksta Hamiltono „Aukuras“ teatro grupė vaidins „Petra Kurmeli“ ir „Susitikimą“. Spalio 6 d. „Margutis II“ ruošia pokylį, kad suteltų pinigų radio programų testinimui. Spalio 11 dieną Jaunimo c. pagalbiniis moterų vienetas rengia vakaronę, kur bus rodoma dokumentinė vaizduostė apie partizanų kovas dėl Lietuvos išlaisvinimo. Spalio 20 dieną bus partizanų kvarteto „Girių aidas“ koncertas, koncertui daininkus ruošia ir kvartetui vadovauja Sibiro tremtinys muzikas-solistas Vincentas Kuprys. Koncertai tiek pasisekė, kad apmokėjus visas išlaidas ir apdovanojus partizanus, dar liko 3,500 dol. Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungai.

Po visų koncertų iniciatoriai ėmė galvoti, ar ne laikas susirūpinti išlikusiais partizanais? Ar nepalikome akli ir kurti il-

Šiuo metu šeštadieniais vyksta lituanistinės ir Pedagoginio instituto pamokos: skautai-ės daro susirinkimus. Pažymėtina, kad ne visi lietuviai išbėgo į priemiesčius, dar yra likę veiklių žmonių, kuriems labai rūpi, kad Jaunimo centras gyvuotų kuo ilgiau. Tik šitame centre buvo vedama kova lietuvių išlaikymui. Per jį perėjo daug jaunimo, kurie sukūrė savo šeimas ir pakėlė sparnus iškrito. Kvietė visus, kad jungtumėtės savo aukomis ir dalyvavim renginiuose. Tapkite JC nariais. Džiugu matyti JC naujai atvažiavusius lietuvius, darančius linksmavakarių kiekvieno šeštadienio vakarą. Jaunimo centro durys yra atidaros visiems lietuviams.

Antanas Pauzuolis

lius vaikams, kad galėtų jų daugiau priimti. Po šio pranešimo kilo ir keletas klausimų.

Po jo dar kalbėjo dail. Jonas Maldžiūnas. Jis atsivežęs Lietuvoje išleista, jo paties parašytą, atsiminimų knygą „Išaugau Vilnijoje“, kurią rekomendavo išgyti.

Toliau buvo pietūs, programą vadovė E. Sirutienė dėkojo kun. K. Raliui ir visiems atvykusiems. Po to pranešė, kad kitą trečiadienį turėsime dainų popietę su muz. F. Strolia.

Daug kas norėjo pasikalbėti su kun. K. Raliu, todėl nesiskubino į namus, jaučiai praleido šią popietę.

Apl. P. Bagdonas

JAUNIMO CENTRAS GYVUOJA

Prabėgo karšta vasara, daugelis grįžo iš atostogų ir pradėjo rūpintis rudens užsiėmimais. Jaunimo centras vasaros metu buvo judrus, ne parengimais, bet gražinio darbo. Turime darbščią administratore — Skirmantę Miglinienę, kuri rūpinasi, kad čia vyrautų tvarka ir švara. JC direktorius Zigmantas Mikūžis su padėjėjais apkarpe didžiųjų medžių išsikerojusias šakas, suteikdamas atvirumo vaizdą. Dirbant patiems, buvo sutaupyta nemažai išlaidų, nes pinigų visada trūksta. Kaip kiekvienais metais, taip ir JC reikalauja nuolatinių pataisymų. Šiuo metu didžiausias dėmesys skiriamas šildymo sistemai. Per daugelį metų daug kas susidevėjo ir reikia pakeisti, kad sumažintume šildymo išlaidas. Stogas virš kavinės šaukiasi pagalbos. Reikės ir jį tvarkyti, nes, atėjus rudeniiui, vanduo gali pradėti sunkti į kavinę. Stogas virš didžiosios salės prašosi peržiūrėjimo. Taip pat Laisvės kovų paminklas šaukiasi pagalbos, nes plytelės pradeda atsokti. Jaunimo centras laukia aukotojų, kad suteiktų remontams pajamų.

Is bendro požiūrio, Jaunimo centras — lietuvių išlaikymo šviturys yra pasirodęs vakarone, koncertams bei vaidinimams. Spalio 5 d. atvyksta Hamiltono „Aukuras“ teatro grupė vaidins „Petra Kurmeli“ ir „Susitikimą“. Spalio 6 d. „Margutis II“ ruošia pokylį, kad suteltų pinigų radio programų testinimui.

Spalio 11 dieną Jaunimo c. pagalbiniis moterų vienetas rengia vakaronę, kur bus rodoma dokumentinė vaizduostė apie partizanų kovas dėl Lietuvos išlaisvinimo. Spalio 20 dieną bus partizanų kvarteto „Girių aidas“ koncertas, koncertui daininkus ruošia ir kvartetui vadovauja Sibiro tremtinys muzikas-solistas Vincentas Kuprys. Koncertai tiek pasisekė, kad apmokėjus visas išlaidas ir apdovanojus partizanus, dar liko 3,500 dol. Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungai.

Po visų koncertų iniciatoriai ėmė galvoti, ar ne laikas susirūpinti išlikusiais partizanais? Ar nepalikome akli ir kurti il-

Šiuo metu šeštadieniais vyksta lituanistinės ir Pedagoginio instituto pamokos: skautai-ės daro susirinkimus. Pažymėtina, kad ne visi lietuviai išbėgo į priemiesčius, dar yra likę veiklių žmonių, kuriems labai rūpi, kad Jaunimo centras gyvuotų kuo ilgiau. Tik šitame centre buvo vedama kova lietuvių išlaikymui. Per jį perėjo daug jaunimo, kurie sukūrė savo šeimas ir pakėlė sparnus iškrito. Kvietė visus, kad jungtumėtės savo aukomis ir dalyvavim renginiuose. Tapkite JC nariais. Džiugu matyti JC naujai atvažiavusius lietuvius, darančius linksmavakarių kiekvieno šeštadienio vakarą. Jaunimo centro durys yra atidaros visiems lietuviams.

Antanas Pauzuolis

„Žiburėlio“ Montessori mokyklėlės mokinukai buvo išvykę į gyvulių ūkį, susipažinti su keturkojais draugais. Už mokinių — iš kairės — auklėtoja Vida Slapšienė, direktorė Danutė Dirvonienė ir Rūta Kirkuvienė.

Nuotr. Lydos Budrienės

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDAS

Vis dažniau nusiskundžiama, kad pas mus per daug organizacijų, fondų ir įvairių laisvų, prašančiųjų paramos. Dar dažniau skaitome apie jubiliejus ir skystėjančius mūsų renginius. Tai mūsų išėjimo gyveno realybė.

Šį sykį noriu prisiminti nedidelį, bet svarbų jubiliejų: jau praėjo metai, kaip veikia, prie LB Socialinio skyriaus, partizanų globos fondas. Tiesa, šis fondas skiriasi nuo kitų fondų, tuo, kad čia nekaupiamas pagrindinis kapitalas, o surinkti pinigai tuoj pat yra persiunčiami Lietuvon Laisvės kovų sąjungai.

1995 metų žiemą idealistas dr. Petras Kisielius kreipėsi į čia rašančiąją padėti atsikviesti partizanų dainų vieneta „Šilą“. Dr. Petras Kisielius sutiko paskolinti pinigų kelionės bilietams ir, jei koncertai nepasisektų, tai nuostolis būtų jo. Reikėjo greitai organizuoti kelionę ir koncertų seriją ne tik Čikagos apylinkėse, bet surasti geranoriškų idealistų talkininkų ir kituose miestuose: Clevelande, Detrote, Toronte. I talką stojo LB Socialinės tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė, kuri partizanus priėmė į „Seklyčios“ globą. Čikagoje ir kitose vietovėse, kur buvo koncertai, mūsų tautiečiai priėmė, globojo ir apdovanojo dainuojančius partizanus. Koncertai tiek pasisekė, kad apmokėjus visas išlaidas ir apdovanojus partizanus, dar liko 3,500 dol. Lietuvos Laisvės kovotojų sąjungai.

Po visų koncertų iniciatoriai ėmė galvoti, ar ne laikas susirūpinti išlikusiais partizanais? Ar nepalikome akli ir kurti il-

Šiuo metu šeštadieniais vyksta lituanistinės ir Pedagoginio instituto pamokos: skautai-ės daro susirinkimus. Pažymėtina, kad ne visi lietuviai išbėgo į priemiesčius, dar yra likę veiklių žmonių, kuriems labai rūpi, kad Jaunimo centras gyvuotų kuo ilgiau. Tik šitame centre buvo vedama kova lietuvių išlaikymui. Per jį perėjo daug jaunimo, kurie sukūrė savo šeimas ir pakėlė sparnus iškrito. Kvietė visus, kad jungtumėtės savo aukomis ir dalyvavim renginiuose. Tapkite JC nariais. Džiugu matyti JC naujai atvažiavusius lietuvius, darančius linksmavakarių kiekvieno šeštadienio vakarą. Jaunimo centro durys yra atidaros visiems lietuviams.

Antanas Pauzuolis

Daumanto-Dielininkai-čio kuopos jaunučiai ateitininkų kuopa šį sekmadienį, spalio 6 d., savo susirinkimą pradeda dalyvavimu 9 val. ryto Pal. J. Matulaičio misijoje aukojamose šv. Mišiose vaikams. Po Mišių — 10 val. susirinkimas Ateitininkų namuose. Visi prašomi dalyvauti.

Būtų tikras nuostolis, jeigu praleistumėte progą pamatyti „Petra Kurmeli“ Jaunimo centre šį šeštadienį, spalio 5 d., 5 val. p.p., arba „Susitikimą“ — sekmadienį, spalio 6 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centre. Tai du teatro spektakliai, atvežami mums Hamiltono dramos teatro „Aukuras“. Spektakliais rūpinasi JAV LB Kultūros taryba.

Lietuvos Valstybinės operos solistas Vincentas Kuprys, buvęs Sibiro tremtinys, koncertuos kartu su partizanų kvartetu „Girių aidas“ spalio 18 d. Lemonte, spalio 19 d. Cicere ir spalio 20 d. Jaunimo centre Čikagoje. Koncertus rengia Lietuvos Partizanų globos komitetas, vadovaujamas Leono Maskaliūno.

gus metus tiems tautos didvyriams, kurie aukoję savo jaunystes už tautos laisvę? Bėga metai, o kartu mažėja ir buvusių partizanų eilės, kurie, sugrįžę iš Sibiro ir kalėjimų, gyvena visų pamiršti, skriaudžiami. Partizanų pensijos mažos, nes Sibiro katorgų metai neužskaitomi į darbdienius. Lietuvos prezidentas dalina medalius, bet dar nei vieno medaliaus nėra davęs tautos kovotojui — partizanui.

1995 m. rugsėjo mėnesį prie LB Socialinio skyriaus įsikūrė išlikusiais Lietuvos partizanams remti globos fondas. To fondo pirmininko pareigas sutiko eiti inž. Leonas Maskaliūnas, sekretoriumi — buvęs partizanas — „Kleivas“ Povilas Vaičekauskas, išdinininku — Antanas Pauzuolis, narės — Birutė Jasaitienė ir Marija Remienė. Šalia komiteto yra dar atstovai: Clevelande buvęs partizanas „Lakštingala“ Povilas Pečeliūnas; Washington, D.C. — Antanas Dundzila; Los Angeles — Jonas Matulaitis ir Denver, CO — Albertas Vaitaitis, o teisinis patarėjas — Saulius Kuprys. Šis komitetas palaiko ryšius ir teikia finansinę paramą, po 200 dol. kiekvienam partizanui per metus, tik per Lietuvos Laisvės kovų sąjungą (LLKS), kurio pirmininkas yra buvęs partizanas Jonas Čeponis „Vaidyla“ — „Vaidevutis“. Globos fondo komitetas turi 400 anketų registruotų partizanų. Kiekvieną anketą yra su partizano nuotrauka, kada ir kur duota parama, kokiose kautynėse dalyvauta ir kita partizano gyvenimo istorija. Iki šiol, per daug nesireklamuojant, buvo 45,000

dol. aukų ir visos aukos persiųstos į Lietuvą.

Nedaug kas užsienio tautiečių žino apie „Tremtinio“ laikraštį. Šis negausus laikraštis turi 4,350 prenumeratorių, kuris nuolat informuoja savo skaitytojus apie reikšmingiausius Lietuvos įvykius, gvildena tremtinių — partizanų nelengvas gyvenimo problemas. „Tremtinių“ daug archyvinų nuotraukų, kuriose tiksliai atspindi tremtinių ir partizanų praeities dienas. Kiekviename numeryje yra mirusiųjų tremtinių ir partizanų nuotraukos su trumpomis gyvenimo biografijomis. Skaitant „Tremtinį“ susidaro vaizdas, kad tas laikraštis juos jungia. Jame aprašoma istorijos kančių minėjimai, susitikimai, paminklų ir vėliavų šventiniai.

Globos fondo įsikūrimo metinių progą komitetas rengia naują koncertų seriją. Šį sykį atvyksta visai kita grupė, „Girių aidas“ — vyrų kvartetas. Kvarteto organizatorius — partizanas Vytautas Balsys „Uosis“, nariai — partizanas Antanas Lukša „Arūnas“, tremtinys Antanas Paulauskas — Kauno tremtinių choro vadovas, tremtinys Vladas Šukšta — Jonavos tremtinių choro vadovas. Prie šio kvarteto yra pakviestas, ir noriai prisidėjo, Lietuvos valstybinės operos solistas Vincentas Kuprys, taip pat tremtinys.

Šis vyrų kvartetas, kartu su solistu Vincentu Kupriu, daug įvairiomis progomis koncertuoja Lietuvoje. Jų laukiami ir Amerikoje. Jie atvyksta spalio 16 d., ir bus iki lapkričio 20-tos dienos. Koncertai vyks PL centre, Lemonte, Cicero, Jaunimo centre Čikagoje, Detrote, Toronte, St. Petersburg, Los Angeles, Denver ir New York. Komitetas tikisi, kad lietuviškoji visuomenė atkreips dėmesį į išlikusius partizanus ir savo atsilankymu parems jų tikslą — globos fondą. Globos fondo komitetas stengiasi į kiekvieno partizano širdį įnešti vilties, suprasti jo išgyventas kančias, pagosti ir ištiesti pagalbą. Juk gyvenimas greitai bėga ir partizanus daro kasdien silpnėjančiais. Tad leiskime pasiūlyti bėgančią žmogaus gyvenimo valandą. Laikas skuba, neša partizanus ir mus visus su savim.

Bilietus į koncertą, kuris bus Čikagoje Jaunimo centre spalio 20 d., jau galima įsigyti „Seklyčioje“. Visi maloniai kviečiami.

Marija Remienė

Oras Čikagoje

Penktadienis, spalio 4 d. Saulėtai, šiek tiek šilčiau. Temperatūra dieną 63 laipsniai F, naktį — 46 laipsniai.